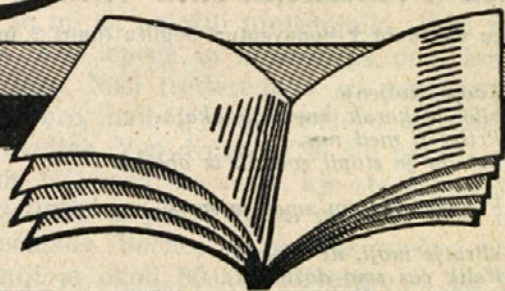

CVETJE

Letnik LIV.
Ljubljana

1937 - VIII.
Avgust

✠ **Nadškof Dr. Anton B. Jeglič**
član ljubljanske tretjeredne skupščine

Vélikemu Frančiškovemu sinu v slovo

Tretjeredniku nadškofu † Bonaventuri Jegliču (umrl 2. julija 1937)

Tvoje življenje
biló je korak kneza-junaka.
Prišel si med nas,
kot da je stopil svetnik iz oblaka.

S Frančiškovim smehljajem si nas bodril:

»Bratje moji, ne klonite!
Velik čas smo doživeli.
Prapore pokonci nosite,
da bodo še omahujoči za nami drveli!«

Kamorkoli si stopil,
poosod so pomladne cvetke vzkile;
tvoje zlate besede so vedno
bogate sadove rodile.

Slovenski Frančišek si bil,
ki naš rod si ljubezni učil
in učil si nas prave modrosti.
Junaško si hodil pota svetosti.
Zdaj si odšel za Frančiškom — — —

Kot junak si padel na tla.
Zaječala so srca slovenska:

»Izgubili smo ga —
največjega očeta, brata — več — vse več:
svetnika božjega,
največjega slovenskega moža.«

Ali je mogoče?

Še ga vidimo, kako stoji
sredi mladine cvetoče,
še ga vidimo, kako bodri
fante krepke in može:

»Velik je naš čas!
Pripravite za boj srce — — —«

Zdaj je utihnil klicárjev glas.
Smrtne sence so švignile mimo nas.

Bratje, kvišku glavé!
Bratje, kvišku roké!
Pred tronom božjim imamo svetnika,
pred Kristusom velikana-priprošnjika.

Vélik si bil ti, naš knez-junak.
Junaški odslej bo naš korak:
za teboj, presvetli naš oče, šli bomo vsi,
ki Kristusu služimo in smo slovenske krvi.

Sotrudnikom in naročnikom »Cvetja« in še posebej vsem voditeljem III. reda!

S to številko sem jaz začel urejevati »Cvetje«. Iz srca rad sem sprejel breme, ki so mi ga naložili predstojniki. Vem namreč in skušnjo imam: nihče nima tako lepega in hvaležnega dela kot tisti, ki dela za III. red sv. Frančiška. Naši tretjeredniki so navdušeni za vsako dobro stvar. In skupno dobro, najbolj važna zadeva slovenskega III. reda je njegovo glasilo: »Cvetje«. Vse drugo bi še šlo pri III. redu, le en velik očitek imam za ude III. reda: ne veste, kje ste doma! Vsi drugi časopisi so prej kot »Cvetje«. To ni prav! Pa za našo armado ima »Cvetje« petkrat premalo naročnikov. Berite, pa naj vas rdečica oblije: vseh tretjerednikov v Sloveniji je okoli 80.000, »Cvetja« se pa tiska vsak mesec komaj 10.000. Tu nekaj ni prav. Tu ni prave zavednosti. Tu ni pravega domovinskega čuta, če svoje zametujemo, če za svoje ne maramo. Tretjerednik brez Cvetja je kot vojak brez puške. Petkrat preberi ta stavek in ga ponavljalj vsakemu tretjeredniku. Pokaži ta članek vsakemu.

Tretjeredniki! Odprite ušesa in poslušajte, odprite oči in berite: za praznik sv. Frančiška moramo dati slovenski tretjeredniki svojemu Očetu za god prelepo in najprimernejšo darilo: 5000 novih naročnikov Cvetja. Ste razumeli? Kdo bo dobil te naročnike? Vsi na delo! Praviš: jaz ne morem. Prav ti, ki to bereš, moraš dobiti dva naročnika. Nič se ne oziraj okoli: kdo bo. Ne veš, koliko agitatorskega duha se skriva v tebi! Kar začni in najboljši pospeševatelj Cvetja boš postal ali postala. Cvetje stane, kot veste 15 Din na leto, nekaj nad en dinar na mesec. Kjer je pomanjkanje, naj ga naročita dva skupaj. Samo Cvetje mora brati vsak tretjerednik. Do zdaj ga ni brala niti ena četrtnina! Ali je to tretji red, to je tretji in četrti n e r e d.

Cvetje bo zdaj redno izhajalo: vsakega 25. v mesecu bo že razposlano iz Ljubljane. Rad bi dobil v vsaki fari, predvsem v onih, kjer imajo svoje skupščine, posebne zastopnike ali zastopnice za Cvetje. Mislim osebo, ki bi bila posebno zmožna za agitacijo. Edino na ta način bomo uspeli. Tako delajo povsod. Kdor ima količkaj umevanja za dobro stvar, naj se priglasí za zastopnika, ali naj mi ga imenuje, da stopim z njim v pismeni stik. Vsak zastopnik bo opravljal misijonsko in apostolsko delo. Kako lepa prilika, da postanete misijonarji in apostoli. Vse apostole in misijonarke bomo naznačevali v Cvetju, da bo cela domovina videla, kje delajo, kje spijo.

Posebno prosim vse voditelje, redovne in neredovne, za sodelovanje v tem oziru. Cvetje mora dobiti primerno število naročnikov.

Sotrudnikom polagam na srce: ostanite zvesti! Pošiljajte primerne gradiva. Ne pozabite, da je Cvetje namenjeno predvsem preprostemu ljudstvu. Vse članke bi rad imel pri rokah 10. vsakega meseca, ker 12. že mora vse v tiskarno.

Pozdrav v sv. Frančišku!

P. Odilo, O. F. M.,
urednik.

Boj za Porcijunkulo

V teh dnevih slavi sv. Cerkev slovesnosti porcijunkulskih odpustkov. Vprašanje odpustkov je danes zopet kot pred 400 leti sporno vprašanje. Moderni človek, ki hoče biti samemu sebi odrešenik, ki mu je križ ne-spamet in pohujšanje, je tudi izrazit nasprotnik odpustkov.

Novi Luther zopet nabija v svoji bahavosti na vrata moderne dobe svoje točke. Ne pozna nikake krivde, zato tudi ne nobene miloščine.

Odpustek zagovarjamo danes z isto odločnostjo kot na predvečer Vseh svetnikov 1517.

Odpustek branimo, ker je temeljni kamen v hiši krščanstva. Nihče ga ne bo izpulil nekaznovan. Če ga kdo skuša izpuliti, bo porušil temelje sv. vere.

Mi smo za odpustek, ker smo za zdravo pamet, in odpustek je nekaj pametnega. Odpustek vsebuje misel o pravičnosti.

Grešimo. Grešimo vsak dan, vsako uro. Grešimo, ko mislimo, grešimo, ko govorimo, grešimo, ko delamo. Greh pa je prelomljenje božje postave in zato greh zahteva kazen.

Ako se smejo postave brez kazni prelamljati, potem lahko postave odpravimo, postavodajalce in sodnike lahko obesimo, knjige postav pa sežgemo.

Ako se lahko postave brez kazni prelamljajo, potem je vse dovoljeno. Vsak red je prevržen in nemogoč. Odpustek je misel na plačilo dolga. Zahteva pravičnosti.

Odpustek vsebuje misel solidarnosti. Postava solidarnosti se glasi: Vsi za enega, eden za vse. Postava: »Eden za vse«, je postava iz Kalvarije. Postava s krvjo prepotenega, razbičanega, s trnjem kronanega in križanega Kristusa. Kristus nosi na svojih ramenih krivdo celega človeštva. Kristus plačuje za druge.

Postava solidarnosti, ki prevladuje življenje in smrt Kristusovo, mora biti tudi postava cerkvene zgodovine. Kdor je kristjan, dela, trpi in moli in zadostuje za druge.

Odpustek vsebuje misel krščanskega komunizma, krščanske skupnosti premoženja.

Cerkev je po nauku sv. apostola Pavla skrivnostno telo. Kristus je glava, verniki so udje. Med glavo in udi pa ni nobene razdalje, nobene ločitve, temveč skupnost, tudi v posesti. Kar pripada glavi, pripada tudi udom. Kar pripada udom, pripada tudi glavi.

Zato smo prepričani in trdno verujemo, da moramo imeti sredstva, ki nam naklanjajo zaslužnje Kristusovo. Verujemo na zakramente kot sredstva milosti.

Verujemo pa tudi, kot so verovali naši bratje in sestre skozi vsa stoletja, da mora biti sredstvo ali zaklad, ki z njim plačujemo dolgove svojih grehov, ali kazni za grehe izven sv. spovedi. Ta zakladnica je premoženje glave — Kristusa. Kot udje glave imamo pravico do te zakladnice. Ključ do te zakladnice ima nevesta Kristusova: sv. Cerkev. Verujemo v odpustek.

Odpustek branimo ne samo iz verskega, temveč tudi iz moralnega, nramnega stališča.

Prizadevanje za odpustke je šola čednosti. Sv. katoliška Cerkev deli namreč odpustke samo dobrim, samo vrednim. Kdor ni v stanu posvečujoče milosti božje, ne more dobivati odpustkov. Kdor ni otrok božji, kdor ni prijatelj kralja, ne dobi amnestije, pomiloščenja.

Zato je glavni pogoj za pridobivanje odpustkov duh kesanja ali sv. spoved. Nobenega odpuščanja časnih kazni ni brez resne odpovedi od greha. Nobenega popolnega odpustka ni brez popolnega, notranjega, nadnaravnega predruženja volje.

Odpustek ni, kot pravijo nasprotniki, dovolilno pismo ali patent za nove grehe. Nasprotno: odpustek apelira na resnost v krščanstvu.

Sv. Frančišek in Kraljica angelska

Odpustek nas dela bolj katoliške, bolj rimske. Porcijunkulski prazniki so pristno katoliški, pristno rimski prazniki. Pri večini popolnih odpustkov zahteva sv. Cerkev molitev po namenu sv. očeta in za potrebe sv. Cerkve.

Veletok odpustkov izvira ob vznožju vatikanskega griča. Odpira ga tisti, ki mu je božji Učenik izročil ključe in mu dal vrhovno oblast. Hvalenost zahteva, da po molitvi vernikov vseh dežel naravnamo ta veletok blagoslova v nadnaravno strugo, ki teče nazaj v Rim. In odpustek se izpremeni v apostolat.

Sklepna misel: Odpustek je šola ljubezni in usmiljenja.

Prepričanje in nauk sv. Cerkve je, da lahko odpustke naklanjamo ubogim dušam v vicah. Oni, ki si prizadevajo za odpustke, ne spadajo k

sebičnežem, k egoistom. Porcijunkula je zato velik praznik vernih duš v vica.

Mi zagovarjamo odpustek, ker ga potrebujemo, ker ga ljubimo, ker je duh Kalvarije. Odpustek je tako star kakor odrešilno delo na Kalvariji, ki ni nič drugega kot odpustek v velikem.

V tem duhu obhajamo letošnjo porcijunkulo.

.... 0.:

Živite v Kristusu

»Nočemo kreniti na njive, ne v vinograde, tudi ne piti vode iz vodnjakov; po kraljevi cesti pojdemo« (IV. Mojz 21, 22). Tako so govorili Izraelci Sehonu, kralju Amorejcev, ko so šli iz Egipta proti obljubljeni deželi.

Popotovanje iz tujine skozi puščavo proti obljubljeni deželi traja še vedno in bo trajalo, dokler bo živel zadnji človek na zemlji. Toda izraelsko ljudstvo je postalo vesoljno človeštvo, in obljubljena dežela leži dalje kakor onkrat Jordana. Rod vstraja za rodом ter potuje poln neizbrisljivega koprnenja v srcu proti tej deželi, ki nam je obljubljena. Pot je težka in dolga; leta so njeni mejniki.

Pogostokrat krvave zaradi naporne hoje noge, in usta so izsušena zaradi vročega boja življenja. Na desni in na levi pa vabijo bujni vinogradi, polni grozdov, iz katerih teče sladki sok, in v temnih studenih teče hladna, poživljajoča voda. Kako vse to vabi, da bi krenili in pili s polnimi požirki!

In mnogi, ki se imenujejo modri in voditelji, kažejo z iztegnjeno roko tja in kličejo utrujenemu potniku: »Pridi, uživaj sadove življenja! Starega krščanskega upanja smo se naveličali. Nočemo več onostranskega upanja, ampak tostransko uživanje!« Takih klicarjev je dandanes vse polno in še več onih, ki poželjivo poslušajo in jim slede. Bojni klic velikega duševnega boja proti krščanstvu je bila beseda, ki jo je zapisal Nietzsche: »Zaklinjam vas, moji bratje, ostanite zvesti zemlji in ne verujte jim, ki vam govore o nadnaravnem upanju!« In v tisočeri oblikah so to besedo drugi ponavljali, in ti, ki so jo govorili, so mislili, da so našli novo modrost.

In vendar je ta beseda klic izgubljenega sina: »Oče, daj mi delež imetja, ki mi gre!« Pa je šel izgubljeni sin ter obhajal pri obloženih mizah svoja slavlja in pozabil svoj dom — dokler niso prijatelji odšli, dokler ni večerni in nočni veter upihnil zadnjo svečo zadnjega slavlja, in je videl, da je ob vse svoje imetje, da je sam, zapuščen, na duši in telesu propadel, brez veselja in radosti, od očetove hiše pa tako daleč, daleč. Velike tragedije življenja so končno le obnavljanje te tragedije, ki nam jo je Jezus povedal.

Nočemo kreniti na napačna pota in piti; ampak po kraljevi cesti hočemo hoditi skozi življenje. Saj to pot lahko najdemo. Pred skoraj dva tisoč leti je po njej hodil naš nebeški Kralj. Hodil je po višavah in dolinah, po gori osmerih blagrov in po puščavi, prehodil je mesta, kjer so mu nosili bolnike, da jih je ozdravljaj, in po tihih samotah, kjer se je razgovarjal z Očetom, šel je čez goro Tabor in šel je v nočno temni vrt, kjer so si oljke šepetale. In povsod, kjerkoli je hodil, je postavil mejnike, da nihče izmed njegovih učencev ne bi zgrešil poti. In ko je na križu počival, se je po svetu razlegal njegov kraljevi klic: »Jaz sem pot — hodite za menoj!«

Hoditi za Kristusom, pa se pravi, živeti v Kristusu.

Naše lastno vsakdanje življenje nam potrjuje resnico, da uživa človek največjo, neskaljeno srečo le tedaj, če živi v njegovi duši močna, neomajana vera v Kristusa Gospoda. Toda to srečo je treba zaslužiti, jo varovati in si jo zagotoviti. Zaradi tega se moramo ravnati po opominu apostola, ki nam kliče: »KAKOR STE GOSPODA KRISTUSA JEZUSA SPREJELI, TAKO V NJEM ŽIVITE« (Kol 2, 6). Kristjani smo Kristusa vase sprejeli že pri sv. krstu po milosti sv. vere; pri sv. birmi smo bili utrjeni v notranjem človeku, da prebiva Kristus po veri v naših sreih; po besedi božji, po krščanskem poučenju, po službi božji, po najsvetejši daritvi, ki je daritev na križu, obnavljana na nekrvavi način, smo bili v zvezi s Kristusom ohranjeni in utrjeni; zopet in zopet smo prejeli v sv. obhajilu božjega Odrešenika in občutili vso blaženost obljube Jezusove »vi v meni in jaz v vas«. (Jn 15, 4.)

Vse to pa še ne zagotovi našega zveličanja, ako ne živimo v Kristusu, ki smo ga v sebe sprejeli. V njem živeti — kaj se to pravi? To pomeni več, kot na zunaj njega priznavati in se po njem imenovati, tu in tam na njega misliti in k njemu moliti. V Kristusu živeti se pravi, da mora vse naše življenje, mišljenje, hotenje, vse naše besede in vsa naša dela voditi, poživljati in ogrevati Kristusov duh, Kristusova milost in ljubezen. V Kristusu živeti se pravi, živeti po veri in iz vere, z veseljem storiti to, kar nam nalaga vera kot dolžnost, nikdar storiti tega, kar nam vera prepoveduje; se pravi, živeti v sončni svetlobi resnice, ki jo je Kristus prinesel na svet in se po tem soncu in tej luči ravnati, ko se odločamo v važnih življenjskih vprašanjih. V Kristusu živeti se pravi, hoditi po ravnih potih božjih in cerkvenih zapovedi tako, da tvorijo te zapovedi temelj našega življenja, ki ga ne more omajati nobena stvar, ne slabo nagnjenje, ne slabi zgledi, ne zapeljevanje sveta, ne skušnjava satana. V Kristusu živeti se pravi, hoditi po stopinjah Kristusovih, njegovo podobo in predpodobo imeti pred očmi in jo upodabljati tako, da bo Kristus najden v nas in mi v njem; se pravi, biti krotak in ponižen kakor on, vršiti voljo nebeškega Očeta kot on, ljubiti ljudi in moliti za sovražnike kot on. V Kristusu živeti se pravi, živeti v posvečujoči milosti božji, v sončni toploti in svetlobi njegove ljubezni; se pravi, da radi mislimo na Odrešenika, se z njim razgovarjamo v molitvi, ga v dvomih vprašamo, mu potožimo svoje gorje, ga radi obiščemo v presv. Zakramentu, kot Magdalena skesano pademo pred njegove noge, če smo grešili, da radi počivamo na njegovih prsih pri sv. obhajilu.

Kolikor bolj se bomo na ta način zamislili in vživeli v osebo, življenje in mišljenje Boga-človeka Jezusa Kristusa, toliko bolj bomo po besedah apostola »ukoreninjeni in sezidani na njem ter utrjeni v veri« (Kol 2, 7). Kakor se drevo s svojimi koreninami globoko zarije v naročje zemlje in se trdno oklene mogočne skale, da ga noben vihar ne more izruvati, kakor se temelji stavijo na trdna tla, da nosijo celo stavbo, tako bo našlo celo naše bistvo po življenju v Kristusu varno zavetje, neomajen temelj in močno varstvo v božjem Odrešeniku. Šele tedaj, ko bo naša vera tako prodrla v naše življenje, šele tedaj bomo svoje vere gotovi; šele tedaj se bomo zavedali vsega bogastva krščanstva, uvideli bomo, kolika sreča in milost je, biti kristjan, živeti v Kristusu in za Kristusa. Kdor to doživi, se čuti obvezanega, da zopet in zopet, zlasti še ob nedeljah in praznikih pri službi božji in prejemanju sv. zakramentov zahvali Boga za dobrote odrešenja in zveličanja, namreč: za milost krščanske vere, za milost, da smo last Kristusova in člani njegove sv. Cerkve.

Kot lastnina Kristusa Gospoda imamo svoje dolžnosti do njega. Ali naj se drznem vse otroke sv. Frančiška prositi, da postanete in ste bojevnik, borec Kristusa Gospoda? Zakaj ne! Nekaj me sili, da pozivljam vašo dušo z besedami, s katerimi je kraljevi pevec David izpodbujal svojega sina in mu klical: »Bodi srčen in kaži se moža« (3 Kralj 2, 2). Vi cenite zaklad vere. Saj se vera pretaka kakor kri po vaših žilah, kakor lepo pravi sv. Avguštin: »Vero vlivamo kakor kri.« Zato vam je vera draga kakor življenje, da, bolj kot življenje. Prepričan sem, da bi z mučenci odgovorili svojim krvnikom, ako bi šlo za vero: »Zažgite svoje grmade, nabrusite meče, pripravite mučilno orodje: kristjan sem in zato rajši umrem, kakor da bi zatajil vero.«

Dobro, vedite pa, da bo prišla ura in je že prišla, ko zahteva Kristus od svojih zvestih, da dajo pričevanje o njem. To je program apostolskega življenja. Kadar so vse sile pekla združene in razpaljene proti Cerkvi, kadar pretresa človeško družbo, ki postaja poganska, nezadovoljnost in nasilje, kadar preti nevarnost, da bo dediščina pradedov, posvečeni zaklad vere, ki ga je tako zvesto čuvalo štirideset rodov skozi stoletja, iztrgana iz rok skrčene manjšine, verujte mi, da ni dovolj samo površno izpolnjevati božje zapovedi. V takih časih in razmerah mora iz naše srede izginiti vsa negotova, onemogla in omahljiva vera, ki človeka zapelje k omejenim in malenkostnim dejanjem, dejanjem, ki človeka ne vodijo k notranji moči, notranjemu prerobenju, k izrazitemu krščanskemu značaju.

»Bodi srčen in kaži se moža!« Te besede veljajo v prvi vrsti našemu delovanju, kakor pravi Mäder. Treba je, da smo predrzno krščanski. Ako komu, veljajo te besede rodu, ki sedaj živi. Ko gledamo sedanji svet, moramo priznati, da je bil ta svet, vključno ogromnemu številu njegovih grehov, podvzet in delaven. V tem oziru se moramo učiti. Današnji rod potrebuje stvari, ki so tisočkrat bolj potrebne kot stroji, para in elektrika, potrebuje namreč: vero, pravičnost, ljubezen, nramnost, torej kreposti, ki so podlaga vsega in vsakega blagostanja. Zato mora biti geslo današnjega katoličana: Verem katoličan dela. Katoliško delovanje mora stati na višku tako glede na vsestransko prerobenje življenja, kakor glede na njegovo vsestranost. Iz vrst katoličanov mora izginiti naziranje, kjer ga je sploh še kaj, da bo katoliška Cerkev v posameznih deželah in državah živela samo od obresti in dediščine slavne preteklosti. Že petdeset let, da rečem malo, stojimo neprestano in brez premirja v modernem duševnem boju. Cela vrsta naših postojank je zavzeta, tisoči katoličanov so se izgubili. In v teh in v takih razmerah naj še premišljujemo, ali naj se zganemo ali ne. Ni še čas! Ta beseda ne sme omamiti nobenega katoličana. Edina potreba današnjega časa je, da vstanemo in se lotimo dela. »Requiescat in pace« — »Naj počiva v miru«, nas čaka še le na pokopališču.

Boštjan Brunner je zapisal tele besede: »Cerkev gre nasproti veliki obnovi, k zmagovitemu poletu; toda pot je strma in težka, a tudi ne vemo, kako dolga je in ali se bodo na tem potu razbili vsi egiptovski lonci.« Obzirnost na te že močno preluknjane egiptovske lonce je sredi katoličanov še vedno silno velika. Pogostokrat namreč mislimo, da bo izrazito katoliški pokret škodoval našim zasebnim koristim in v prvi vrsti gmotnim koristim Cerkve. Na ta pomislek odgovarjam:

Prvič: v javnem življenju se ne smemo nikdar in v nobenih okoliščinah zanesti na dobrotelost in naklonjenost drugih, ampak vedno le na svojo lastno moč. Kdor ima moč, tega vedno spoštujejo, četudi le navidezno, in z njim dostojno ravnaajo. Gorje pa slabotnemu, ki ponižno

prosi, naj se ozirajo na njegove upravičene želje. Glede na svoje nasprotnike bomo vedno pravični. Toda nikdar ne bomo popustili v svojih načelih in upanju, da nam bo dal nasprotnik kakršnokoli že miloščino. Ne prosjачimo. Nočemo miloščine, ampak zahtevamo pravice, človeške pravice, pravice, ki nam gredo kot katoliškim kristjanom. — Drugič: če izgubimo v zemeljskem oziru tudi še to malo, kar imamo, bo Cerkev prosta in močna. Pesmi svobode in prostosti siromaka so mi ljubše kot srebrne vezi jetnika. V tem oziru si podajata roko pravi katoličan in pravi rodoljub. — Tretjič: ako se nas hoče kaznovati za našo delavnost in našo prostodušnost, ako katoličani kot taki res ne smemo ne delati in ne govoriti, kakor mora delati in govoriti pravi katoličan, če je vsaka pravična kritika, kakor to trdijo naši nasprotniki, če je vsak dihljaj iz-zivanje, motenje miru, strpnosti itd., potem bodimo toliko poštene in vzrmo ustave, s katerimi je preplavljen vesoljni svet in ki jamčijo svobodo in enakost vseh državljanov, v ogenj, ker so izgubile svoj pomen.

Novi časi! Da! Toda novi časi se nikdar ne rodijo brez krvi in znoja. Razlika je samo v tem, da prelivajo eni: anarhisti, boljševiki in tirani tujo kri, nositelji duševnega prevrata pa s Kristusom na čelu svojo lastno. Tega zakona zgodovine ne smemo tudi dandanes pozabiti. Naš uspeh zavisi bistveno od naše odločnosti in požrtvovalnosti. Kristjani smo postali, da bi vladal v nas Kristus. Gradite, bratje in sestre v svetem Frančišku, svoje življenje na večnih načelih, na neomajanem verskem prepričanju. Razpnite svoje jadra, da boste vanje vjeli veter, ki prihaja od zgoraj. Naj se že od daleč vidi vaš šotor, ki je na njem pritrjena podoba Jezusa Kristusa. Naj spozna svet, da ste rod, ki ima vero trdno kot jeklo, rod, ki misli pristno krščansko, rod, ki ne kloni glave pred nobenim nasiljem in nobeno krivico.

P. ROMAN:

Kraljica slovenskega naroda, prosi za nas

1. septembra leta 1907. je bila na Brezjah nad vse svečano kronana naša ljuba Gospa pomočnica brezijanska. Letos mineva trideseto leto. Brez dvoma je to doba, ki nosi v sebi zgodovino že v navadnih časih, ko teče življenje mirno naprej brez posebnih dogodkov. Toda ta doba je bila dvakrat težka, zakaj če le pomislimo na svetovno vojno od leta 1914 do leta 1918, pomeni že vsa tista grozna stiska in beda, prelita kri in vse, kar je s tem v zvezi, prelom. Še bolj pa so postala usodna naslednja leta, ko so na razvalinah nekdanj mogočne Avstrije vstale nove države in so nastajali obrisi novih državnih meja republike Češke, republike Poljske, republike Madžarske, in ko se je tudi slovenski narod dvignil in nastopil za svoje pravice. Vsa pot od leta 1914 pa do danes je bila težka in usodna. Vendar pa moramo priznati, da so ta stiska in velike gospodarske težave po drugi strani obrodile mogočen vzpon in skorajda lahko to imenujemo nekaj verski prerod našega naroda. Ne, kakor da bi naš narod poprej ne bil veren, temveč le tako hočemo reči, da neka komodnost in lagodje ustvarjata površnost in plitvost, dočim stiska in gorje večkrat vnameta in razžarita tiste tajne sile, ki so se bogato in globoko usidrle v duši, pa jih lagodno življenje ne pusti na dan. In vse te bogate sile so se sprostile prav tisti čas, ko smo pred seboj na dlani videli ob evharističnem kongresu neizmerno silo naše verske poglobitve. Ob tisti priliki, ko je milostna podoba naše ljube

Gospo z Brezji romala v Ljubljano po gorenski Sloveniji in nazaj, pač nihče ni mogel dvomiti, da celota, da jedro naroda ni prežeto globoke vernosti. Kdor je doživel tisti prizor, ko smo odhajali z milostno podobo iz Stadiona, tega pač celo življenje ne bo več mogel pozabiti. Toliko žive vere in tako vdane ljubezni še nisem nikjer na svetu videl.

Tedaj sem občutil, da je brezijanska Mati božja res nekako središče slovenskega naroda. Ne po svoji legi, temveč po naši ljubezni. Pred tridesetimi leti je bila kronana, ljubezen slovenskega naroda je zbrala zlato in drago kamenje za krono Njej in njeni ljubezni. In četudi tedaj nismo vedeli za ta naslov, je vendarle že v tem kronanju izrečena misel, da je Ona kraljica slovenskega naroda. Vem, da bo kdo vprašal in izrekel pomislek, jeli potreben ta poseben naslov KRALJICA SLOVENSKEGA NARODA. Tem odgovarjam le to: brez dvoma ste že kdaj v eni ali drugi frančiškanskih cerkva slišali na koncu litanijskega naziva: »Kraljica reda manjših bratov, prosi za nas.« In vendar s tem ni rečeno, kakor da posamezen frančiškan ne ljubi nebeške Gospe, le poudarjeno je s tem, da je na poseben način zavetnica našega reda, na poseben način izbrana, da varuje in ščiti red pred vsemi nevarnostmi. Papeži pa so dovolili ta naziv iz razloga, ker so prav iz frančiškanskega reda izšli možje, ki so vneto branili Marijino čast, ljubeče skrbeli za njeno slavo na zemlji in z močjo razuma dokazovali versko resnico brezmadežnega spočetja. Prav tako imajo tudi posamezni narodi Marijo kot skupno narodno Kraljico, kot zavetnico občestva, ki se njej na poseben način priporočajo v varstvo. Tako je zlasti zadnja leta spričo krutega preganjanja katoličanov v Mehiki zaslovela po celem svetu naša ljuba Gospa gvadaluška kot Kraljica Mehike in kot tisto žarišče, ki Mehikancem pomeni zadnjo nado in zavetje in še moč v težkih dneh preizkušnje. Enako tudi vemo, da jo Hrvatje nazivajo Kraljico Hrvatov in so ji ne daleč od Zagreba na priljubljenem Slmenu zgradili, v spomin tisočletnice hrvatskega kraljestva, lepo svetišče. Znano je, da Madžari že dolga stoletja nazivajo Marijo kot Kraljico Ogrske (Regina Hungariae). Avstrija, naša sosednja država, ima prav tako naziv — Magna Mater Austriae, in so bili pred dvema letoma v obtoku celo srebrni kovanci po dva ali tri šilinge, ki so nosili Marijino podobo in ta napis. Spominjam se tudi, s kakšno ljubeznijo so Bavarci vsako leto obhajali god Reginae Bavariae — Kraljice Bavarske. Imajo posebno sveto mašo in duhovniki molijo tisti dan Njej na čast poseben oficij. Prav tako tudi Poljska, ki je znana po svoji ljubezni do Matere božje, saj je njena zgodovina tako tesno povezana z narodnim Marijinim svetiščem na Jasni gori pri Čenstohovi, pozna naziv Regina Poloniae — Kraljica Poljske. Ne bom našteval še ostalih narodnosti: tako Flamcev, Špancev, Kitajcev, ki so si pridobili pravico, javno pri obredih molitvah klicati Njo kot svojo posebno zavetnico.

Če pomislimo o vsem tem, da naš narod, zlasti tisoči in sto tisoči, ki so razkropljeni po širokem svetu, nimajo pravega središča, vsi pa poznajo brezijansko Gospo in pomočnico, vsi se k njej zatekajo in vsi jo ljubijo, je res srečna misel, ki je tuintam v vsej skromnosti vznikla že pred leti, da si slovenski narod izprosi po svojih škofih pravico, svečano in z vsem pravom tudi pri obrednih molitvah imenovati našo brezijansko Gospo kot: Kraljico slovenskega naroda. Da bi na ta način postala Brezje versko središče Slovencev in da bi bila Marija pomočnica Mati našemu narodu kot celoti in še zlasti vsem onim, ki so odtrgani umetno in nasilno od narodne celote. Morda ni bolj primerne časa, kot je prav sedaj ob tridesetletnici Njenega kronanja, da se prav sedaj

vsi Slovenci ogrejemo za to misel in jo potem ob tej svečani priliki predložimo obema slovenskima vladikama, da zaprosita povsem oficijelno kot zastopnika naroda za pravico do tega naslova in svečanega naziva. Zaeno bi to bilo tudi v veliko zadoščenje za vse neštete kletve, ki so se razpasle od drugod prinešene tudi med naš narod.

Prav sedaj namerja Zveza bojevnikov preurediti prostor pred cerkvijo v velik, odlično urejen park, kjer bi stal grob neznanega sloven-

skega vojaka kot spomin vseh slovenskih mož in fantov, katerih trupla leže križem sveta brez spomina, brez križa, brez znamenja. Vse slovenske župnije pa bi poslale v ta skupni grob zabojček prsti iz domačega pokopališča, da bi tako tam res bila združena tudi dejansko vsa slovenska posvečena zemlja. Sredi parka se bo dvigal mogočen kamenit steber z vrelcem žive vode, da je simbol milosti, ki teko iz Marijinega svetišča. Steber bi bil kronan s kipom naše Ljube Gospe brezijanske.

Pripravljajo se velike svečanosti, ki bodo vse pravočasno objavljene v dnevnem časopisju. Zaenkrat lahko povemo, da bo v nedeljo, 22. avgusta, poromala vsa Ljubljana iz vseh osmerih župnij na Brezje,

V A B I L O

na

vseslovenski tretjeredni tabor

**pri sv. Frančišku v Šiški - Ljubljana
v nedeljo 12. septembra 1937**

*

Tabor je združen s tretjerednim romanjem k

Mariji Pomagaj na Brezje

*

Prvič v zgodovini slovenskega naroda se bomo tretjeredniki poklonili Kraljici Slovencev, ki jo varujejo sinovi sv. Frančiška I. reda.

Natančen spored tabora bo objavljen v prihodnji številki »Cvetja«. V pričujoči številki samo tole:

Najprej gremo k Mariji Pomagaj na Brezje in sicer v soboto 11. septembra, tako da bomo imeli večerno pobožnost pri Mariji. Čez noč bomo na Brezjah. V nedeljo zgodaj zjutraj bomo imeli službo božjo pred milostno podobo, nato se odpeljemo v Ljubljano, kjer bo ob 10 dopoldne v cerkvi našega očeta sv. Frančiška sv. maša z ljudskim petjem in slavnostno pridigo.

Pokroviteljstvo tabora prevzame prevzvišeni gospod

dr. Gregorij Rožman

Škof ljubljanski. On bo opravil sv. mašo in bo govoril slavnostno pridigo. Po taboru bo prevzvišeni podelil papežev blagoslov.

Po sv. maši bo tabor na prostem. Govore samo svetni govorniki.

Tretjeredniki, pozor! Dva sveta kraja bomo obiskali ob priliki tabora: Marijo Pomagaj na Brezjah, ki je predmet hrepenenja vsakemu Slovincu in še predvsem vsakemu slovenskemu tretjeredniku! Drugi kraj je cerkev sv. Frančiška v Ljubljani, edina cerkev v Sloveniji, posvečena našemu ustanovitelju. Za tretjerednike bi morala biti veličastna cerkev sv. Frančiška božjepotna cerkev. Vsaj enkrat na leto bi morali poromati k svojemu očetu.

Tretjeredniki, bratje in sestre! Če misli kdo letos iti na Brezje, naj svoje romanje odloži na tabor 11. in 12. septembra.

Imeli bomo polovično voznino na vseh progah.

Legitimacije boste dobili pri svojih voditeljih.

Iz Maribora odide vlak v soboto zjutraj ob 9.20.

Iz Celja ob 11 dopoldne.

Ta vlak bo za vse, ki pridejo po južni železnici. Ako bo romarjev več, bosta šla dva vlaka obenem.

Iz Brežic odide vlak ob 10.12 dopoldne.

Iz Savinjske, Saleške in Mislinjske doline pride vlak v Celje ob 10 dopoldne.

Nadaljevanje na drugi strani!

Iz Novega mesta odide vlak opoldne, iz Metlike ob 11.26.

Iz Kočevja ob 12.25 opoldne.

Iz Kamnika ob 12.40 opoldne ali ob 14.54 popoldne.

Iz Ljubljane na Brezje oz. na Otoče vozi vlak ob 15.45 popoldne, to je ob tri četrt na štiri.

Okoli 6 zvečer bomo že pri Mariji Pomagaj, v ljubeznivem njenem svetišču.

Ob pol 8 zvečer se bomo nebeški Materi poklonili s posebno pobožnostjo. Po pobožnosti v cerkvi bomo imeli procesijo z baklami.

V nedeljo ob pol 5 zjutraj bo slovo od Marije Pomagaj: pridiga in sv. maša z ljudskim petjem. Nato takoj odhod v Ljubljano na tabor k sv. Frančišku.

Bratje in sestre! Pomnite: to je vseslovenski tretjeredni tabor in skupno romanje na Brezje. Torej vsi tretjeredniki na noge! Pokažimo enkrat, kako velika je naša armada! Pokažimo, kako je urejena, kako disciplinirana! Agitirajte vsi za tabor!

P. Odilo, O.F.M.

prov. kômisar.

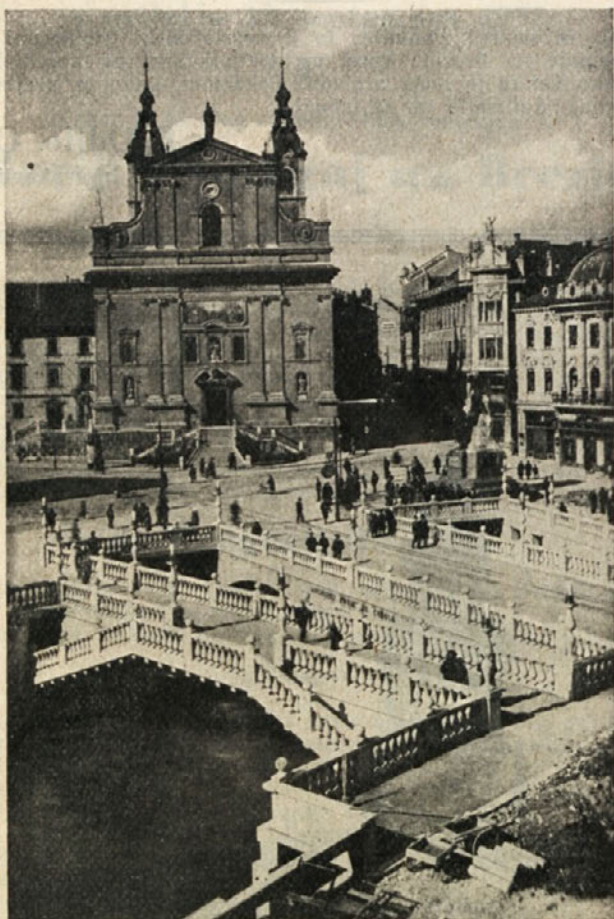
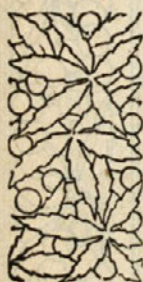
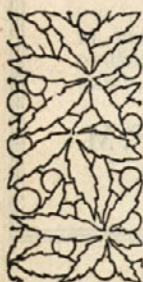
Cerkev sv. Frančiška v Ljubljani

da obnovi svojo ljubezen do Matere božje. Poskrbljeno bo za kar najnižje stroške, tako da bodo lahko šle tudi cele družine na to svečanost.

Za sklep pa prosimo vse tretjerednike, vse prijatelje našega lista in vse Slovence, da iskreno molijo za uresničenje te tako lepe zamisli. Da bi kmalu po naših cerkvah zadonel naziv, ves prisrčen in mogočen: KRALJICA SLOVENSKEGA NARODA, PROSI ZA NAS.

P. ODILO:

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine

Frančiškanska cerkev v Ljubljani

Ljubljana:

Sprejem novih udov bo 1. avg. ob 4 popoldne. Po sprejemu obljube. Mesečni shod avgusta bo zadnjo nedeljo v mesecu, to je 29. avgusta. Zapomnite si dobro.

Preberite spored porcijunkulskih pobožnosti za Ljubljano. Ne pozabite priti takoj k otvoritvi porcijunkulskih slovesnosti opoldne.

Spravno sv. obhajilo sprejme za mesec avgust fara sv. Cirila in Metoda.

Tabor pri Sv. Roku nad Šmarjem pri Jelšah.

Prvi tabor se je nad vse lepo obnesel. V Šmarju pri Jelšah imajo zelo močno skupščino III. reda. Za tabor se je skupščina obnovila v sv. duhovnih vajah. Duhovne vaje so bile res vaje: ekserciralni smo kot vojaki. Vojaška disciplina se je na taboru poznala. Poudarjali smo predvsem praktično katoličanstvo in dober krščanski zgled, kar je in mora biti geslo III. reda. Posebno pazljivost smo polagali na bujno farno življenje in na sodelovanje pri službi božji. Res je, da se s trejeredniki da vse doseči! Kako so ti ljudje molili in kako peli. Cel hrib se je tresel.

V soboto zvečer smo imeli izbrano slovesnost, ki ne bo šla kmalu iz spomina. Kapucin p. Ladislav iz Celja je v svojem lepem govoru najprej navduševal tretjerednike za vzvišene čednosti sv. očeta Frančiška. Po pridigi smo imeli pevsko vajo za ljudsko petje. Ko se je stemnilo, smo našli bakle in po griču sv. Roka se je razvila veličastna procesija. Msgr. Janez Vreže je dal napraviti iz bakel štiri velike križe ter jih postaviti na vse štiri vetrove, tako da se nam je zdelo, da smo na gori Verni, Frančiškovi gori Kalvariji. Procesija z baklami se je vršila prvič pri Sv. Roku.

Po procesiji so veliki Frančiškovi križarji uprizorili na idealno primernem stopnišču pred vhodom v cerkev sv. Roka versko igranje »Sv. Tarcizij, mučenec presv. Evharistije«. Množica je igranje pazljivo spremljala. Med dejanjem je ves hrib prepeval evharistične pesmi. Razpoloženje je prišlo do vrhunca, ko so se oglasile pri Tarcizijevem pogrebu orgle in ko so zazvonili zvonovi v tiho in jasno pozno noč. Ljudje so govorili, da takega prizora še niso bili pričeli in da ga ne bodo nikoli pozabili.

Noč nam je prinesla slabo vreme. Po polnoči je začelo deževati in je deževalo skoraj do 8 zjutraj. A kljub temu je bila prelepa cerkev sv. Roka že pri jutranjem opraviilu nabito polna. Za tabor, ki se je začel ob 10 dopoldne, se je zbralo okoli tri do štiri tisoč ljudi. Ko bi bilo lepo vreme, bi jih bilo gotovo nad deset tisoč, saj je vladalo za tabor v petih, šestih dekanijah veliko zanimanje. Tabor se je izvršil v najlepšem razpoloženju.

Na verandi pred cerkvijo so postavili šmarski možje in fantje okusen oltar ter govorniški oder. Sv. mašo je opravil šmarski rojak in varuh sv. Roka, ali kakor mu mi pravimo »opat sv. Roka«, msgr. Janez Vreže iz Maribora. Slavnostno besedo pri službi božji je izgovoril vedno ognjeviti gosp. dekan Franc Gomilšek. Poudaril je družabni, socialni pomen tretjega reda. Predvsem bi si naj tretji red naložil dobrodelno poslanstvo med našim narodom. Med sv. mašo je prepeval ves hrib sv. Roka. Ljudsko petje je bila velika privlačna sila cele prireditve.

Po sv. maši je bilo zborovanje na istem mestu kot služba božja. Govorili so: g. Franc Terseglav, urednik iz Ljubljane, g. Alojzij Mihelčič, župan iz Celja, in g. Niko Jeločnik, dijak iz Ljubljane. Izvlečki govorov slede. Ljudje so govore poslušali kot neko razodetje. Nerazumljivo jim je bilo, da možje tako govore o sv. Frančišku in o njegovem III. redu. Še bolj nerazumljivo jim je bilo, ko so videli, da so govorniki odločni tretjeredniki. Vsekako je tretji red s taborom v Šmarju pri Jelšah mnogo pridobil na ugledu.

Za sklep zborovanja, ki ga je vodil p. Odilo, je vizitator III. reda in voditelj celjskega okrožja p. Ladislav Hazemali vsem navzočim podelil papežev blagoslov.

Popoldne smo imeli še sklepno pridigo, procesijo s presv. Rešnjim Telesom in zahvalno pesem. — Sledi govor:

Doba sv. Frančiška

Vsak svetnik je nekaj posebnega, noben ni drugemu enak. Tudi po svetosti so si različni, in sicer ne samo v tem oziru, da je eden bolj svet, drugi manj, ampak tudi v tem pomenu, da se vsak odlikuje po posebne vrste svetosti, kakor se razlikujejo med seboj po svojem značaju in naravnih kakovostih. Vsak čas ima svoje svetnike, take, kakršnih potrebuje, da ga rešijo posebnih nadlog, ki človeštvo tistega časa tarejo, in mu pokažejo zopet pot do boljšega in lepšega življenja, takega, kakor ga Bog želi in hoče. Eni so svoj čas bolj preokrenili in zarezali bolj globoke brazde za seme bodočnosti, drugi manj. Eni so bili goreči, odlični in burni kakor vihar, ki razganja temine in očisti ozračje, drugi so bili mili in prizanesljivi. Sv. Frančišek spada med one, ki so spremenili lice vekovom in do dna razgibali stoletja in stoletja, ni pa bil podoben viharju, ki ga spremljata grom in blisk, ampak soncu, ki s svojo vztrajno toploto ogreva hladno jutro ter razžari dan in vzbudi bujno rast vsega dobrega v še tako hladnih človeških srcih. Njegova moč je bila ljubezen, in sicer tista prava ljubezen, ki prizanaša in odpušča, tolaži in blaži, vse privleče nase in nikogar ne odbija ter vse stvarstvo objema, toda tako, da obenem vzbudi k življenju vse klice vrojene dobrote in plemenitosti človeškega srca in presune dušo tako, da se sama iz sebe in iz božje milosti izpreobrne. Frančiškova ljubezen ni tista, v katere senci se zlo mirno koti dalje, ampak je kakor svetloba luči, v kateri razpadejo in pomro vse kali zlega, hudega in kvarnega. Njegov pomen za krščansko Evropo in za ves krščanski svet sploh je naravnost ogromen, tako da ga v tem oziru malokateri drugi svetnik prekaša; kaj je storil za krščansko človeštvo, kako je njegovo življenje preusmeril ali, bolje rečeno, vnovič usmeril v Kristusov evangelij in kaj njegova osebnost in delo pomenjata ne samo za dobo, v kateri se je rodil in je umrl, ampak tudi za vse poznejše čase, to bomo razvideli, če se ozremo nazaj v dvanajsto stoletje, v katerem se je sveti Frančišek rodil.

Ko so Frančiška v Assisiju položili v zibelko, leta 1182, je po vsem svetu vladal fevdalizem, to je plemstvo, ki je imelo veleposest, ki so jo obdelovali kmetje tlačani. Če je knez, grof ali baron ravnal s svojimi podložniki očetovsko, je bilo dobro, če ne, je bila stiska, beda in nezadovoljnost velika, zakaj nepristranska in pravična cesarska oblast je bila daleč in od plemstva zelo omejena. Če cesar ni hotel plemičev poslušati in se je drznil ukreniti kaj proti njihovi volji in koristim, mu niso dali vojakov, svojih podložnih kmetov in hlapcev. Nove okoliščine časa so storile, da fevdalni sistem ni več odgovarjal potrebam ljudstva, ki je čedalje bolj naraščalo, želelo nekaj imeti in si prislužiti, da bi bolje živelo. To pa ni bilo mogoče, če se ni osvobodilo od plemiške nadvlade, pod katero je bilo suženjsko navezano na košček zemlje, ki pa zdaleč ni zadostoval za prehrano kmetiča tlačana, ki je moral delati za grofa, zraven pa še od svojega pičlega pridelka gospodu odrajtovati znaten delež. Ljudje so začeli izkoriščati neprestane krvne borbe za oblast in posest med posameznimi veleplemiči samimi, pa med njimi in cesarsko oblastjo, da so se osvobodili dajatev, tlake in svoje borne kmetiške posesti ter si zgradili mesta ali pa se zatekali v že obstoječa večja selišča, v katerih so se lotili svobodne obrti in trgovine pod zaščito cesarja ali pa kakšnega mogočnika. To je bilo čisto v smislu in v korist gospodarskega razvoja iz kmetiškega gospodarstva, kjer se je blago z blagom izmenjevalo, v denarno gospodar-

stvo naših dni, ki ga je zahtevala rast prebivalstva, razširjanje sveta, ko se je baš za Frančiškovega časa po križarskih vojnah začela trgovina med zapadom in vzhodom tja do Kitaja in Mongolije, kamor je prvič stopila frančiškanska noga, in naraščajoča kultura. Vse to je bilo delo naraščajočega meščanskega obrtniškega in trgovskega stanu, ki mu je pripadal tudi Frančiškov oče, Peter Bernardone. Meščansko delavnost, živahno nprav, potrebo po akciji, kakor bi danes rekli, po potovanju, pridobivanju ljudi in izmenjavi ter propagiranju idej je Frančišek podedoval od svojega očeta. Obenem pa je živela v njem plemenska, viteška kultura, katero mu je dala mati, ki je bila skrajno nežna, pesniško nadarjena in bogate domišljije. Take ženske so se rodile po graščinah, ki so po svoji samotnosti, ko je mož večji del življenja preživljal na bojiščih, nagibale dušo k premišljevanju, bogoljubju in srčni dobroti nasproti tlačnim; v tem okolišu je cvetelo tudi pesništvo in srčna omika v nasprotju z veliko surovostjo in bojevitostjo vojščakov. Visoko plemstvo, ki si je prilasčevalo vedno več zemlje, je spravilo na beraško palico tudi pripadnike lastnega stanu, ki se v gospodarski stiski niso mogli obdržati in so se morali vdinjati za častnike po raznih vojskah ter so v tistem času zlasti služili v križarskih vojnah proti Turkom, katerim so hoteli iztrgati zemljo, na kateri je živel, trpel in umrl Izveličar sveta. Tak idealni polet duše, pripravljene za največje podvige in žrtve, je živel tudi v sv. Frančišku, ki bi ga mogli po pravici imenovati ubogega viteza. Križarske vojske so zanefile v ljudeh doma gorečo željo po evangelijskem življenju, ki je bilo v Sveti deželi tako rekoč upodobljeno v krajih, v katerih je živel in deloval Gospod. In ta želja, živeti tako, kakor je živel Kristus sam, je postala glavno vodilo Frančiškovega življenja in delovanja.

Kakor je fevdalna doba vtisnila Frančišku pečat viteštva, ki tvega največje žrtve za velike stvari in ideje, tako mu je njegov meščanski okoliš vdihnil tudi dve značilni črti v njegovem značaju, namreč ljubezen do ljudstva oziroma naroda in globoko socialno čustvovanje, zakaj v dvanajstem stoletju se začenja v Italiji nacionalno gibanje, ki ga prejšnja stoletja niso poznala. Nastal je ta nacionalizem iz borbe meščanstva v Italiji zoper tuje vladarje in plemiške mogočnejše. Socializem pa se je izcimil iz borbe med meščanstvom samim, ki se je kmalu začelo ločiti v bogato trgovstvo, ki je začelo kopičiti kapitale, ter v blagostanju živeče obrtništvo na eni ter v rokodelske pomočnike in delavce na drugi strani. Ta socialni pokret nižjih stanov proti veledenarstvu in mestni zlahti je, združen z nacionalizmom, bil glavna pogsnska sila Frančiškovega stoletja in poznejših velikih borb v Italiji, v katerih sta se meščansko ljudstvo in inteligenca, to so pesniki, učenjaki, pravniki, pisarji in uradniki mestnih občin, začela čedalje bolj strnjeno združevati v borbi zoper nemške cesarje, francoske kralje, špansko dinastijo in druge tuje sile, ki so si bile med seboj razdelile Italijo. Ta nacionalni duh in zavest pripadnosti ter sočutja z nižjimi stanovi sta mogočno živela tudi v sv. Frančišku, čeprav sta se na zunaj kazala le v ogromnem idealizmu in dosledni vztrajnosti, s katero je učil Kristusovo ljubezen in navduševal ljudstvo za zvesto izpolnjevanje božjih zapovedi v zasebnem in javnem življenju; njegova pesniška duša pa je opevala italijansko zemljo pa vse stvarstvo sploh, vsako stvar, ki jo je ustvaril Bog, vso božjo naravo v človeku, živalih in rastlinah, ki jih ni smatral kot nekaj slabega, zlega ali manjvrednega, temveč kot odsev božje dobrote in lepote.

V zvezi s tem je treba razmotriti tudi meništvo oziroma dušno pastirstvo za časa sv. Frančiška. V dušnem pastirstvu dvanajstega stoletja je igralo prvenstveno vlogo meništvo, in sicer so bili takrat edini red bene-

diktinci z raznimi svojimi vejami cistercijanov, kartuzijanov in drugih. Ti menihi so izvršili v zgodovini krščanskega človeštva ogromno vlogo. Izpreobrnili so divje in surove pogane, jih naučili trebiti gozdove in obdelovati zemljo ter se lotiti mirnega kmečkega življenja na grudi in so tlačane branili pred samovoljo mogočne plemiške gospode. Držali so plemiče na vajetih, ker so opati sami postali zemljiški gospodje, h katerim so se tlačani pred zatiranjem veleplemičev zatekali, zakaj človeka na opatovi zemlji se ni smela dotakniti roka niti najmogočnejšega graščaka in kneza. Svetna duhovščina je bila večinoma nastavljena od redov samih, oziroma od opatov, in je bila po veliki večini kaj preprosta in malo učena. Ko se je začel oblikovati in dvigati meščanski stan, se je pokazalo, da način meniškega dušnega pastirstva ne zadostuje in da ni bil ustvarjen za nove čase. Bogoljubni menihi, ki so imeli strogo klavzuro in so bili bolj vajeni grajskih razmer in kmetov, ki so živeli v zelo raztresenih in druga od druge zelo oddaljenih domačijah, niso bili za tako misijonsko delovanje, kakor so ga zahtevale nove razmere, ko je bilo treba zajeti potujoči, neumorno delavni, nemirni in samozavestni ter svobodoljubni meščanski stan, ki ni hodil v samostane, ampak je bilo treba hoditi k njemu oziroma k vsakemu posamezniku in usmeriti njegovo delavnost v evangeljskem duhu, kar je bilo gotovo veliko težje delo, nego učiti kmetiča živeti po božji volji. Prav za prav je to vprašanje, ki se danes vrača v novi obliki, samo da danes dušni pastir nima več toliko opravka z meščanom kakor s proletarcem. Benediktinsko menišstvo tistih časov je bilo nekaj silno veličastnega, kakršne so bile tudi njihove cerkve in njihovo bogoslužje. Naravno je, da je bilo sredi surovih in bojevitih poganov, ki niso poznali nobene discipline in reda, treba propovedovati Boga predvsem kot mogočnega in strogega Gospodarja. Na ta način je bilo treba krotiti tako premogočnega plemiča kakor upornega in potuhnjenega tlačana. Temu je odgovarjala tudi benediktinska umetnost, ki je v krepkih in živih barvah na zlatem mozaičnem ozadju slikala Boga, Kristusa in celo Mater božjo v kraljevski mogočnosti in strogosti ter nedostopnosti. Tudi bogoslužje benediktincev je bilo bolj noč in dan trajajoči, nepretrgani slavospev veličastva božjega ter se je vršilo izključno v latinskem jeziku in v cerkvenih obredih. Novi čas pa je zahteval bolj ljudske pobožnosti, poleg pravičnega tudi usmiljenega Boga, neko dostopnost in odprtost verskih vrednot in simbolov, nekega, bi danes rekli, demokratičnega duha in ljudskega dušnega pastirstva namesto aristokratske pobožnosti in delovanja takratnega menišтва. Bilo je tako rekoč treba Boga približati zemlji, ljudstvu in naravi, in to delo je izvršil vprav sv. Frančišek, v čemer je njegov največji pomen v zgodovini krščanske cerkve in vere.

Ko smo takó naslikali v glavnih potezah čas, v katerem se je sv. Frančišek rodil, in smo označili njegove osobine in potrebe, bomo skušali pronikniti v globino svetnikove osebnosti in premotriti ter prav oceniti dalekosežnost njegove evangeljske propovedi in dela. O tem prihodnjic.

P. ANASTAZ:

Milost božja in naše življenje

Da moremo živeti po božji volji in se zveličati, nam je potrebna milost; tako pravi čisto kratko katekizem. V berilu za prvo nedeljo avgusta nam pove isto z drugimi besedami globokoumni sv. Pavel: »Po milosti božji pa sem to, kar sem, in njegova milost do mene ni bila prazna« (1 Kor 15, 10).

Sv. Pavel priznava, da se ni spreobrn timer iz lastne moči, čeprav je bil učen farizej in je bil njegov učitelj slavni Gamaliel. Brez božje milosti bi ostal še dalje Savel. Pa ne samo to; tudi drugi del navedenih besed ima globok pomen, ko pravi: njegova milost do mene ni bila prazna. Torej Bog mu je ponudil milost, on pa je z njo sodeloval in tako iz najhujšega sovražnika krščanstva postal apostol, ki je šel trikrat na misijonsko pot, da bi vsemu svetu oznanil Kristusa.

Današnjega, modernega človeka je eden od govornikov na švicarskem tretjeredniškem romanju v Maria Einsiedeln orisal takole: »Ošabni in moderni človek noče priznati tega, kar je Bog razodel, in veruje samo to, kar sam razume. Pa že tega ne vsega. Upira se Bogu in hoče biti sam sebi postavodajalec. Zato dela tisto, kar se njemu zdi prav, in tako dolgo, dokler se mu ljubi.« Še dalje govori takole: »Tudi mi katoličani nismo brez teh napak; uporni smo in zdi se nam, da smo zadosti sami sebi. Priznavamo sicer vsemogočnega Boga in njegovo gospostvo, pa smo preživeli morda ure in dneve in leta, kakor da ni nad nami nobenega Boga. Pravimo, da verujemo v Jezusa, njegovo božanstvo in odrešenje; pri tem pa pustimo, da naša duša od žeje umira ob prekipjavajočih tokovih milosti božje v zakramentih. Pravimo, da verujemo v sveto katoliško Cerkev, njeno učeniško nezmotnost, da je od Boga poslana; ob vsem tem govorjenju pa so nam najmilejše cerkvene zapovedi pretežke in vsako stvar bi mi zapovedali bolje kakor papež. Govorimo okatoliških načelih; mnogo se jih bori zanje v prvih vrstah, pa kljub temu ne uporabljajo tistih sredstev, ki so jim na razpolago vsak čas, čeprav so cerkve odprte ves dan; k zakramentom, studencem milosti, najdejo pot samo takrat, kadar Cerkev strogo zapoveduje. To niso katoličani v sreč; katoličani so iz navade, zato ker so bili katoličani tudi njihovi predniki.«

Kakšna je razlika med sv. Pavlom in modernimi katoličani! Sv. Pavel poje hvalo božji milosti, moderni katoličani pa poudarjajo lastno moč; da bi jo dokazali, se sklicujejo na napredek v znanosti, tehniki in umetnosti. Toda eno pozabljajo: čeprav v skrbi za telo premorejo marsikaj, vendar za dušo brez božje milosti ne morejo ničesar. To je smisel Kristusovih besed: »Brez mene ne morete ničesar storiti« (Jan 15, 5).

Tega se je sv. Frančišek Asiški dobro zavedal; zato je dal tretjerednikom v svojem vodilu stroga pravila, ki so primerna tudi za naš čas. V dobi, ko materializem povsem prepaja človeško družbo in širi med njo posvetnost in navezanost na minljive dobrine ter se na drugi strani šopiri brezmejno uživanje in strastno nagnjenje k čutnim zabavam, vodi tretji red k spokornemu življenju s prepovedjo razkošne in nečimrne obleke ter vseh za dušo nevarnih veselj in zadovoljstev. S svojimi zapovedmi glede molitve pred jedjo in po jedi, mesečne svete spovedi in svetega obhajila, redovne molitve, vsakdanjega spraševanja vesti in prostovoljne ter po predstojnikih naložene pokore za prestopke, z nasveti glede vsakdanjega obiskovanja svete maše hoče pripraviti človeka do prepričanja, da sam ne more nič brez božje milosti; s tem tiho spominja, da se motijo tisti, ki bi namesto molitve imeli radi več vidnega zunanjega dela, kajti vse naše prizadevanje je prazno, če ga ne blagoslovi Bog. Tako govori katoličan v oporoki s svetom, ki trdi: Srečo je treba imeti.

Naj zveni opomin svetega apostola Pavla nam vsem: »Če ste torej vstali s Kristusom, iščite, kar je zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na desnici božji. Kar je zgoraj, po tem hrepenite, ne po tem, kar je na zemlji« (Kol 3, 1. 2). Ne zidajmo zato samo nase, upoštevajmo marveč tudi milost božjo!

Kako so naši pot v Cerkev

»Študij redovnega življenja me je pripeljal v Cerkev.«

Za milost, da sem našel pot do Cerkve, se imam zahvaliti poleg Bogu samemu in prečisti Devici, zlasti mojemu študiju o katoliških redovih in samostanih.

Moja življenjska pot je vsa nekoliko nenavadna, če ne izredna. Rojen sem bil 1898. v Sanssouci pri Potsdamu kot najmlajši sin protestantskega dvornega pridigarja Friderika Wendlandta, ki je bil od leta 1891—1818 župnik pri cerkvi Miru, katero je bil sezidal Friderik Viljem IV. po starokrščanskih motivih. Naša rodna hiša je imela nepopisno lepo lego in naravna lepota je bila še poudarjena po res lepih in umetniških stavbah kralja, ki je bil z vsem srcem romantik. Krasna bazilika, križni hodniki in vsa okolica se mi je neizbrisno vtisnila v dušo, in prevzela otroško srce. Moj oče je bil po svojem značaju res pobožen, pošten oznanjevalec besede božje, zelo milega značaja in trdno je veroval v božanstvo Kristusovo. Imel je mnogo bojev z liberalnimi krogi, doživel je prav zavoljo tega marsikatero zapostavljanje, toda popuščati ni hotel. Bil je tudi ponižen, zelo pravičen in razsoden. Za mater lahko rečem, da si je notranje zelo prizadevala za popolnost, in vkljub temu, da je bila vzorna gospodinja, je vendar bila duševno zelo razborita in polna zanimanja za sodobna vprašanja. Odličen krog prijateljev, sorodnikov in znancev, med temi so tudi sloveča imena znanega kirurga Ernesta V. Bergmanna, poznejšega državnega kanclerja V. Bethmanna Hollwega itd. Prav to živahno skupno življenje mi je zgodaj obogatilo duševnost in razširilo obzorje. S hvaležnostjo se tudi spominjam na kraljevo gimnazijo, ki sem jo l. 1917. zapustil z zrelostnim spričevalom. Že zgodaj je dozorel v meni sklep, da se posvetim študiju zgodovine katoliških redov. Močno so me zanimale srednjeveške ustanove, pozneje se je moja pozornost obrnila tudi na novejšje kongregacije. Moji starši niso bili prav nič nasprotni tem mojim načrtom in mene samega je ta bogata raznolikost ustanov vedno bolj mikala, zlasti še, ker moji protestantski tovariši niso o vsem tem imeli pojma. Priskrbel sem si odlične pisatelje in znanstvena dela katoliških zgodovinarjev ter se vneto zatapljal vanje. Našel sem prečudno povezanost med preteklostjo in sedanjostjo, ugotovil sem tudi prve vire gotovih znanih, ki so bili v tesni zvezi z zgodovino posameznih redov. In vendar sem tedaj slišal od mojih tovarišev le zelo slabe stvari iz katoliškega redovnega življenja. Kasneje sem naletel tudi med katoličani na mnogo predsodkov, krivičnih očitkov in prav tako nespametnih kakor neutemeljenih trditev glede redovnega življenja.

Tu moram pripomniti, da je žal temu v resnici tako, in da je dokaj katoličanov, ki natančno vedo za zadnje filmske zvezdnike, ti pa zelo malo ali pa prav nič ne vedo o redovnem življenju, o zgodovini posameznih redov in se enostavno kosajo v svoji nepoučenosti in nevednosti. Večkrat pa nasedejo najbolj omejenim in neutemeljenim govoricam. Tako radi vse verjamejo in čisto nič se ne pobrigajo, da bi iskali dokazov za obrekovanja in podla podtikanja. Da, imamo katoličane, ki dan za dnem pristopajo k angelski mizi, zraven pa z neverjetno lahkomiselnostjo primejo za vsako bilko in raznašajo drobne malenkosti, kako slučajno ujeto slabost, in jo nosijo okoli kot slasten prigrizek svojih umazanih ust.

Obzorje se mi je na ta način vedno bolj širilo, spoznanje poglobilo. In tako je polagoma postal protestantizem zame nemogoč, zlasti v kolikor

je zavračal avtoriteto Cerkve in življenje po evangeljskih svetih. Tedaj sem še verjel v možnost nevidne Cerkve, ki naj bi bila nekako dopolnjenje do bližnje cerkve, ki je rimsko katoliška. Moj oče, ki je bil sam prepričan nasprotnik pretiranega češčenja Lutrovega, je komaj doživel moj prvi preokret v katoliško smer. Umrli je namreč leta 1918., meseca aprila, kot žrtev ljubezni do bližnjega.

Za časa mojega študija v Berlinu od leta 1919—1922 so moja prizadevanja vzbudila zanimanje največjega protestantskega teologa in učenjaka Adolfa v. Harnacka. Istočasno je moj študij zelo podpiral dvorni nadpridigar Ernest v. Dryander. Ta mi je tedaj izjavil: »Jaz vam rad pomagam; toda seveda le toliko časa, dokler ne konvertirate!«

Harnack mi je svetoval, naj obširnejšo razpravo o ženskih redovih in kongregacijah v Prusiji, ki sem jo pisal tri leta, predložim protestantski teološki fakulteti kot disertacijo za doseg licencijata. To sem storil, toda profesorski zbor je delo odklonil »vkljub nenavadni pridnosti, ki se v delu razodeva«. Nato sem se dal izbrisati in zapustil univerzo, delo pa sem pripravil za tisk in se preživil s poučevanjem. Leta 1924. je moje delo izšlo s cerkvenim dovoljenjem in s posebno podporo samega sv. očeta.

Odkar sem zapustil univerzo, sem živel le za svoje razprave o zgodovini redov in spricho pomoči samostanov v Nemčiji in Holandiji se mi je posrečilo dodobra spoznati tudi redovno življenje od blizu. Sicer nisem nikoli verjel abotnim resnicam in nespametnim predsodkom, ki so v navadi med gotovimi krogi. Toda, ko sem enkrat sam bil priča resničnosti redovnega duha, globoki pomembnosti češčenja sv. Rešnjega Telesa, ko sem bil priča, kako daleč sega vpliv najbolj tihega samostana, ko sem razumel, kaj je to evangeljsko uboštvo, kaj je to radovoljna pokorščina izobraženih in dozorelih mož, kaj je to čista ljubezen do bližnjega, sem razumel tudi, da je moja vera v »nevidno Cerkev, ki izpolnjuje vidno«, le še fraza brez vsebine.

Zatem so sledila leta težkih notranjih bojov. Moja mati je zaeno z mojimi prijatelji že dolgo slutila in računala z mojim prestopom v katoliško Cerkev. Meni se je pa le zdelo, da nimam dovolj jasnega poklica in da je vse to moje navdušenje zgolj razumsko, ne pa nadnaravno.

Deset let sem vedno znova zavračal klic milosti, ki mi ga je Bog po posredovanju razuma pošiljal. Bilo je meseca majnika l. 1927., ko sem nekemu katoliškemu prijatelju, ki se je že dolgo mučil z dvomi, v nekem pismu skušal razložiti motive lavretanskih litanij. Tedaj se mi je enkrat z vso jasnostjo pojavilo vprašanje: zakaj vendar ne prestopiš, ko vendar docela katoliško čutiš. Nekaj dni kasneje sem v mestu Magdeburgu zelo jasno in točno čutil, da se moram odločiti, ali da postanem katoličan, ali pa bom nekoč zavržen. Ko sem se odločil, me je prevzela nepopisna sreča in tega občutja gotovosti in varnosti sploh ne morem popisati.

Na predvečer praznika sv. Rešnjega Telesa sem bil v kapeli bolnišnice sv. Jožefa v Potsdamu sprejet v Cerkev božjo.

DR. J. K. HIRSCHER — F. T.:

Naš obraz

12.

Sosedje te dostikrat vprašajo za svet in vselej si jim ga voljan dati. Ako se drže tvojega nasveta, ti dobro de in, če se je nasvet obnesel, seve ne pozabiš povedati svojim znancem, da si ti svetoval tako. Kaj pa, če se ne ravna po njem? Oh, to ti je pač vseeno, saj ne gre za tebe in torej ne

zgubiš ničesar. Vendar si zavoljo tega užaljen in če stvar ne gre po sreči, praviš: Zakaj pa niso mene poslušali, čemu so se držali neumnih svetovalcev in ravnali po lastni glavi? Nemara boš še dostavil: Prihodnjič naj gredo po svet kar drugam! — Če bi hotel sicer še kaj razmišljati v vsej tej dozdevni brezpomembni stvari, bi opazil, da ti laska, če vidiš, da ljudje priznavajo tvojo uvidevnost in obzirnost in da te žali, če se daje prednost drugemu mišljenju. Dognal bi torej, da ti prav za prav ni za nasvet, ki ga daš, temveč za samega sebe in za svojo veljavo in da te celo veseli, če trpi škodo, kdor bi ne upošteval tvojega nasveta. Seveda pa ne razmišljaš tako globoko.

13.

Nihče ne more reči o tebi, da komu nisi poplačal, če ti je kaj storil, ali da se za kakšno uslugo nisi zmenil. Gotovo imaš torej srce, ki hvaležno sprejme izkazano prijaznost in pomoč ter ljubezen vrača z ljubeznijo? Kar rad verjamem in visoko cenim. Toda ne posebno redko se oddolžiš za izkazano dobroto, oddolžiš naravnost bogato, a samo, da bi ne bil dolžnik, ampak da bi se pač rešil občutka, da si od darovalca količkaj odvisen. Srečati ne maraš nikogar, ki bi mu ne mogel reči: Poračunala sva, med nama je vse urejeno. To je tista sebičnost, ki nikoli ne pozabi na vračilo, da ji izkazanih dobrot ni treba vračati z ljubeznijo in se otesati svoje hladnosti. Kaj ni nekaj te sebičnosti tudi v tebi, ki tako pozorno vračuješ prejeto dobroto? Izprašaj se! — Sicer pa zaradi tega nikakor ne maramo osumiti velike pozornosti nasproti izkazanim dobrotam. Toda plačilo z ljubeznijo je večje od plačila v denarju in blagu. In duše, ki se s prisrčnostjo spominjajo svojih dobrotnikov, jih srečujejo vedno s pravim notranjim veseljem in, če se odzovejo, nikakor ne mislijo z odzivom odkupiti svoje hvaležnosti, take duše niso posebno številne.

14.

D...ju ni dobro in je zato zelo čmeren. Ne more trpeti okoli sebe ne smeha ne veselosti. Drugače je bil ves razigran in kjerkoli je mogel pripomoči k veselosti in nedolžni radosti, je bil gotovo zraven. Nedvomno si moral priznati to prijaznost in dobroto človekovo ter jo ljubiti. — Ali je tudi res bila to, kar bi sodili po videzu? Gotovo D... ni dvomil o tem. Toda glej, vse je prešlo, odkar se je izpremenilo živčno razpoloženje. Kar je dejal, ni izviralo iz njegove notranje svobodne ljubezni, temveč je bilo zgolj delo prirojenega mu vedrega značaja.

Tako sem imel prijatelja, ki so mu geslo bile apostolove besede: »Vedno se veselite.« V resnici je on tudi bil vedra in vesela duša. Ali je kaj mislil, da nekoč pride čas, ko ga bo minila njegova vedrost? Gotovo ne. Samo varal se je, zakaj doletele so ga telesne bolečine in druge hude tegobe in konec je bilo vedrosti in veselja. Tako se sploh godi. Človek ima nešteto krat za svoje prepričanje in mišljenje ono, kar je vendar samo plod trenutnega živčnega nastrojenja in se s tem vred izpreminja. Tempora mutantur et nos mutamur in illis.¹ — Zato naj se nikar nihče ne prevzame zavoljo svojega pobožnega, npravno lepega ali človekoljubnega razpoloženja, tudi ne zavoljo svojega zaupanja v Boga, svoje brezskrbnosti, svoje zadovoljnosti z usodo, zavoljo svoje poštenosti in zvestobe, čistega mišljenja itd., dokler ni dognal in pretehtal, kako veliko ali malo od vsega tega je njegova resnična last, koliko pa je v vsem tem same narave in prirodnega razpoloženja. Oh, kako lahko se zamajejo temelji vseh teh dozdevnih

¹ Časi se izpreminjajo in mi v njih.

kreposti; kako lahko namreč utegnejo biti v svojem jedru zgolj razpoloženja, izpremenljiva kakor prirodni nagoni, ki na njih temelje! — Saj se celo napuh lahkomičnosti, frivolna² nevera, ponosni prezir sodbe in večnosti, sramotenje npravstvenega reda in njegovih postav, sovraštev do cerkve in njenih služabnikov dostikrat hranijo predvsem v krvi in mesu. Če hoče usmiljenje božje napuhu, drznosti, ključovalnosti vzeti nje naravno podlago in grešnika telesno zdrobiti, je strta tudi njegova brezbožnost in v svoji pobitosti se obrača gor do Usmiljenja. Ni bil do dna izprijen.

P. M. LEKEUX, O. F. M. — P. EVSTAHIJ:

Marjetica — vzorna tretjerednica

(Nadaljevanje.)

Potlej je Marjetica razmišljala o koraku, ki ga je bila storila. Ali ni bila za svoje drage zamenjala eno srčno bridkost za drugo?! Ali ne bodo starši, katerim je hotela trpljenje prihraniti, neizmerno žalostni, če ona umrje?!... Gotovo! Toda ali ni nujno, da imajo pri žrtvi tudi svoj delež?! Vedela je, da so močni dovolj, da bodo mogli sprejeti to daritev... In nato naj prejmejo plačilo svojih solzá, dan svidenja bo zanje dan veselja in potem... bodo mogli pozabiti.

Saj izgubijo tako samó enega svojega otroka — in od njenih bratov so trije, in kaj je vredno njeno življenje, siromašno dekleško življenje, v primeri z življenjem treh fantov, izmed katerih hočeta dva postati duhovnika?!

In ali ni bolje, eno življenje žrtvovati prostovoljno ter iz ljubezni, kakor pa da bi trem ugrabila življenje smrt siloma v bitki?!

Vrhu tega jo je bila neka skrivna sila k temu dejanju naganjala. Čutila je, da je njena naloga, darovati se in umreti, saj je vendar drago-voljno postala spravna daritev ljubezni. Kristus je bil sprejel njen dar — torej je le-ta dober — in nji ni treba nič več še naprej razglablјati o tem.

Šla je v cerkev in pred oltarjem večnega daritvenega Jagnjeta — pred Kristusom, kateri je, čeprav Bog, umrl za človeštvo, ker ga ljubil, — je obnovila svojo daritev ter se Mu zahvalila, da je bil sprejel njeno žrtev.

Poslej se je pripravljala na smrt.

Njene misli, njeno srce, vsa njena duša: vse je iskalo onostranstvo, kamor ima kmalu oditi. Njene misli se že niso nič več mudile na zemlji, še je živela, toda le »za neki čas«, njeno pravo življenje je bilo tam zgoraj, v večnem Jeruzalemu, ki ga mi tako malo poznamo, in kateri je bil zanj postal skoro že resničnost. Zmerom znova so njene misli hitele tja gor in njene besede so razodevale, s čim je bila napolnjena njena duša.

»V nebesih se bom mogla odpočiti,« je dejala, če jo je kdo grajal zaradi njene prevelike gorečnosti... »Vem, da moram zdaj še delati, do konca... Potlej bom mogla vso večnost počivati... O kako lepo bo tam zgoraj in kako dobro se nam bo godilo!... Nekoliko prej, nekoliko pozneje, kaj je do tega, ako se le vse za Boga zgodi!«

Nekega večera je rekla Ivani:

»Starši so tako zelo v skrbeh za naše tri, toda jaz vem, da se vrnejo, svoje življenje sem zanje darovala.«

² frivolon — lahkomišeln v svetih rečeh, nesramen.

To je zaupala tudi nekaterim tovarišicam in drugim znankam.

Gospod, ki je bil sprejel daritev njenega življenja, ji je sicer utegnil skrivaj odkriti čas, ko ima biti žrtvovano le-to darilo.

Sredi meseca decembra leta 1915 je bila Marjetica z Ivano vred pri mrtvaškem odru nekega mladega dekleta; ko sta šli domov, je rekla:

»Kako hitro mine življenje, kajneda?! V treh mesecih je vrsta na meni.«

Dodala je:

»Rada bi imela, da bi za moj pogreb vzeli višnjevo cerkveno barvo, to ni tako mračno kakor črnina.«

Pri vsaki priložnosti je govorila o svoji bližnji smrti. »Prav tako, kakor da jo je že čutila prihajati,« je rekla Ivana. In vendar je bila najboljšega zdravja — utrujena pač, toda na to je bila že dolgo navajena — bila je vedno delavna in polna vneme za delo, nič ni dalo slutiti, da se bliža konec.

Na Svetih Treh kraljev dan leta 1916, ko je bila za deklice svojega pevskega zbora pri sebi doma priredila majhno slavnost in ko je bilo vse veselo in razigrano, je Marjetica nenadoma rekla: »V e plešete in to je prav,¹ toda jaz bom kmalu mrlič.«

Vse je uredila za dan svojega pogreba ter je pevce in pevke naučila celo »Requiem«² peti. Rékvijem, to je bilo nekaj novega za pevski zbor! Doslej še niso bili peli nikake črne maše. Deklice so vzele to od zabavne strani ter šaljivo vprašale: »Komu jo bomo najprvo pele?« Marjetica je odgovorila: »Meni.«

Ko so peli antifono ali predpev »In paradiso sum«,³ jih je Marjetica pretrgala: »To je pa grozno, otroci! Ne smete se tako mrliško žalostno držati pri tako lepi pesmi... Če boste peli zame, mora doneti sveže in veselo, hočem biti radostna v svojem grobu!«

Na poti proti domu je rekla Ivani: »Dobre Flamce si predstavljam pri svojem pogrebu. Žalostne obraze... če na to pomislim...«

Prisrčno se je smejala... Oh, Marjetica sama ni bila žalostna, ni se bala temne noči smrti... Zakaj v tej noči so sijale zanjo rajске zvezde življenja. Umreti, to se pravi iti v življenje, in nebeški Ženin jo bo pričakoval na pragu svoje palače ter jo popeljal noter. Tako zelo je bila hrepenela po srečnem trenutku, ko bi imela biti za vselej združena z Njim, tako dolgo je bila vzdihovala v pregnanstvu: zdaj se bliža rešitev, zagleda naj svojega Gospoda! Z rastočo radostjo in nestrpnostjo je videla prihajati dan, kakor nevesta, ki po dolgi ločitvi pričakuje vrnitev svojega ženina.

Misel na nebesa je napolnjevala njene misli in želje. Opise ter orise, ki jih je o tem našla v sv. pismu, si je posebno podčrtala:

»In slišal sem glas z neba, kakor šumenje mnogih vodá in kakor bobnenje silnega groma. In glas, ki sem ga slišal, je bil prijeten, kakor bi strunarji brenkali in peli na harfe. In peli so kakor novo pesem pred prestolom... In nihče ni mogel peti te pesmi razen devic, in le-te spremljajo Jagnje, kamor gre.« (Skrivno raz. 14.) (Dalje prihodnjič.)

¹ Ples sam na sebi ni nič hudega, prepovedan je, če plešejo osebe različnega spola, ker nastane nevarnost zavoljo grešne priložnosti. V tem primeru so pa deklice same dostojno plesale, zato jih je Marjetica lahko pohvalila. Prip. prev.

² »Requiem« je četrti sklon latinske besede »requies« (beri: rékvijes) = mir, pokoj. Tako se prično peti črne maše. »Pokoj večni jim daj, Gospod!«

³ »In paradiso sum...« (latinsko, pomeni: »V raju, v nebesih sem...« Prip. prev.

P. ODILO:

V imenu presv. Trojice.

Nova irska ustava se začne z besedami: »V imenu presvete Trojice, ki iz nje prihaja vsa oblast in ki mora biti nanjo, kot na najvišji cilj, naravnano vse delo človekovo in vse prizadevanje države, priznava irski narod v globoki ponižnosti svoje dolžnosti do božjega Zveličarja Jezusa Kristusa, ki je branil naše očete v stoletjih preizkušenj, in razglašena naj bo ljudstvu sledeča ustava...« O da bi vendar vzele ta plameči zgled od Ircev tudi druge države sveta. Kristus je rešitev vseh perečih vprašanj in tlačnih težav. Kristus mora kraljevati!

Katoliška akcija.

Sv. oče papež Pij XI. se je pred kratkim izrazil pred voditelji katoliške akcije: »Ni prav, če imenujemo katoliško akcijo laični apostolat. Tu gre veliko bolj za udeleževanje laikov pri hierarhičnem, od Kristusa ustanovljenem apostolatu. Vsako apostolsko udejstvovanje katoličanov obstoji samo v udeleževanju pri tem apostolatu.« Katoliška akcija torej ni stvar zase, nova organizacija poleg obstoječih starih, stvar samih laikov, temveč nekako vraščanje katoliških laikov v apostolsko delovanje duhovnikovo.

Misijsko delo.

Belgijci so pred nedavnim poslali v Rim pet in pol milijona frankov za razširjanje vere. Samo na misijsko nedeljo so zbrali tri milijone frankov. Družba za razširjanje vere v Rimu je

leta 1936 poslala v misijonske dežele 57 milijonov lir in okoli 12 milijonov je družba izdala za vzgojo misijonarjev. To so lepe vsote ali še od daleč ne zadostijo vsem potrebam. Misijska vzgojevališča bi potrebovala okoli 22 milijonov lir. Torej mnogo gojencev ni bilo mogoče niti sprejeti. Vkljub temu se v raznih misijonskih hišah pripravlja za vzvišeni duhovniški in misijonski poklic okoli 14 tisoč gojencev. Ti zavodi imajo na razpolago komaj sedem milijonov lir, potrebovali bi jih pa 18 milijonov. Centralni svet v Rimu nujno priporoča podporo za misijonski naraščaj.

Tretjeredniki! Ne pozabite, da imamo tudi mi svoje frančiškanske misijone med pogani. »Cvetje« sprejema darove zanje.

O pravem romanju.

Škof iz Veszprema na Ogrskem je izdal času primerne in stroge predpise glede romanja na božjepotne kraje, da bi se odpravile razne razvade, ki postavijo romanje v slabo luč. Romarji naj gredo, če je le mogoče, že doma k sv. spovedi in pred odhodom naj prisostvujejo sv. maši, da je zagotovljena resnost romanja. Mladoletni se naj vzamejo s seboj samo z dovoljenjem staršev in pod nadzorstvom odraslih. Po možnosti naj romarje spremlja in nadzoruje duhovnik. Ponekod pri romanjih ni vse prav. Pravo romanje mora imeti značaj pokore, značaj hvaležnosti in molitve. Romanje naj ne bo priložnost za greh. Romarska noč naj ne bo Judeževa izdajalska noč. Romarska noč

naj ne bo noč pijančevanja. Gostilne na romarskih krajih naj bodo okrepčevalnice, ne pa pohujševalnice. Gostilničarja, ki na dan romanja priredi godbo za ples, takega gostilničarja se naj pošten romar na daleč izogne. Romanje naj postane prava katoliška akcija in rodovitna katoliška pobožnost. Tudi pri slovenskih romanjih bo treba marsikaj izboljšati.

Očenaš v puščavi.

Sloveči avstralski letalec Bertram pripoveduje svoje letalske doživljaje. Ko je bil sredi puščave in na koncu svojih moči, je dobil nov pogum, ko je molil »Očenaš«. Smrtna tišina je zavládala v dnevni sobi letala med molitvijo. Vsi navzoči so si pač predstavljali, kdo je nekoč otroka naučil očenaša, da ga še kot mož v puščavi Avstralije moli tako iskreno. Premišljevali so pot, ki ga je molitev skozi stoletja prehodila, in poslušali so besede, ki je z njimi bila ta molitev človeštvu izročena: Kadar molite, takole recite: »Oče naš, kateri si v nebesih ...«

Molitev staršev in duhovniški poklic.

Holandski misijonar piše ob priliki svojega 40 letnega duhovniškega jubileja o svojih mladostnih spominih. Ko je umiral njegov pobožni oče, je še enkrat sklical okoli sebe vse svoje otroke ter jim je razložil, zakaj je vsak dan pri družinski molitvi sv. rožnega venca pridejal šesti odstavek. Tak je bil moj namen: »Ko sem poročil vašo mater, otroci, sva takoj po poroki napravila resno obljubo. Sklenila sva pred ljubim Bogom, vsak dan moliti šesto desetko sv. rožnega venca, da bi Bog najin zakon blagoslovil vsaj z enim sinom, ki naj bi nekoč deloval kot misijonar med neverniki. Zdaj rad umrjem in sem srečen v mislih, da nimam samo enega sina misijonarja, temveč tri. Kako tolažbe polna je moja smrt.«

Bazilika sv. Terezije v Lisieuxu.

Po desetletnem delu je prišla bazilika sv. Terezije v Lisieuxu do svo-

jega dovršenja. V nedeljo dne 11. julija je bila slovesno posvečena. Obred posvetitve je izvršil kardinal Pacelli iz Rima. Pri slovesnosti je bilo navzočih sedem kardinalov in okoli sedemdeset škofov ter ogromna množica ljudstva. Slovesnost se je pričela z velikim evharističnim kongresom za celo Francijo. S 24 leti je Mala Cvetka končala svoje potovanje. Križ, ki jo z njim navadno slikajo, ni samo za okrasek pobožni deklici in redovnici, temveč kaže resničnost in resnost njenega življenja. Svetnica priznava sama: s sv. birmo sem prejela poklic in moč za trpljenje. Hodila je po potu trpljenja in neomajne pokorščine do volje božje. S tihimi in malimi žrtvami je našla pot do Boga.

Dve ženi.

Znana Leninova vdova Krupskaja se je pred kratkim zelo vznemirila, da se je v Sovjetski Rusiji poleglo navdušenje za odpad od vere in Boga. Ona roti ruske brezbožce, da naj vztrajno nadaljujejo Leninovo delo. — Zdaj smo pa izvedeli, da je mati diktatorja Stalina, ki se je 20 let izogibala cerkve, za veliko noč zopet prisostvovala službi božji in je ob tej priliki darovala 1000 rubljev za cerkvene potrebe. Stalin je takoj odredil, da mora mati zapustiti mesto in da mora živeti v kraju, kjer ji bo nemogoče hoditi v cerkev.

Dvigni svojo katoliško zastavo!

Francoski stotnik Paqueron je bil celi katoličan. Ko je njegov sin stopil v javno življenje, mu je pisal sledeče besede: »Moj sin, dvigni takoj svojo zastavo visoko, da bodo takoj vedeli vsi, kdo si. Po 48 urah naj ne bo nihče od tvojih tovarišev v dvomu in naj te nihče ne vpraša po tvojem pričanju. To je edino sredstvo, da se izogneš napačnemu stališču. Bodi kristjan, preprost, toda svoboden. Predvsem nobene omahljivosti! Kdor ima čast, biti kristjan, ne bo beračil potrpljenja. Kristjan ima pravico, zahtevati respekt in upoštevanje!« Nebo, daj nam mnogo takih mož in očetov!

Ljubljana.

Veliki Frančiškovi križarji smo tudi letos šli taborit. Svoje šotore smo postavili na samostanskem posestvu v Nazarjih, v prijazni Savinjski dolini.

Godi se nam izvrstno. Menda še nobeno naše taborjenje ni bilo tako zabavno, kot je letošnje. Disciplina je vzorna. Duhovni vodja tabora je p. Odilo. Disciplinsko pa upravlja tabor tovariš Niko, kateremu pomagata tovariša Marjan in Miloš.

Imamo obilo veselih in zabavnih ur. Vsako jutro imamo peto ali pa recitirano sv. mašo v samostanski cerkvi.

Za zadnjo nedeljo v juliju bomo na prostem pred cerkvijo uprizorili »Pilata«.

Mali Frančiškovi križarji se sedaj v počitnicah zbiramo k sestankom v ponedeljkih ob treh popoldne. Po sestanku delamo kratke izlete na Rožnik in k Gradaščici, kjer se tudi kopljemo. Je zelo prijetno in zabavno. Kdor pa ne verjame, naj pa pride v ponedeljek ob 3 popoldne v dvorano št. 1 na porto.

Tretjeredni naraščaj.

Pri veličastnem taboru tretjega reda v Šmarju pri Jelšah, ki se je vršil v nedeljo 11. julija, smo sodelovali tudi veliki križarji. Na predvečer tabora smo uprizorili na prostem pred cerkvijo sv. Roka ginljivo igro »Sv. Tarcizij, mučenec presv. Evharistije«. Krasna igra, ki je delo našega dolgoletnega voditelja p. Krizostoma, je ganila ljudi do solz in jih navdušila za presv. Evharistijo.

Na taboru samem, t. j. v nedeljo, pa nas je zastopal tovariš iz taborjenja z govorom »Tretjerednik na braniku katoliškega tiska«.

Tako vidite, da ne spimo in nismo brez dela, čeprav so počitnice.

P. ROMAN:

Nekaj spominov na grob † Karlu Pollaku — odličnemu tretjeredniku

Odkar pomnim Dunajsko cesto, Bavarski dvor — sedanjo Gospodarsko zvezo, Toenisov vrt, ki je zdaj že presekan z Dvořakovo ulico, za nas otroke je bil tedaj ves skrivnost in zagoneten, pomnim tudi tisto malo hišo ob Dunajski cesti s hladno vežo in vodnjakom v veži. Prav nasproti

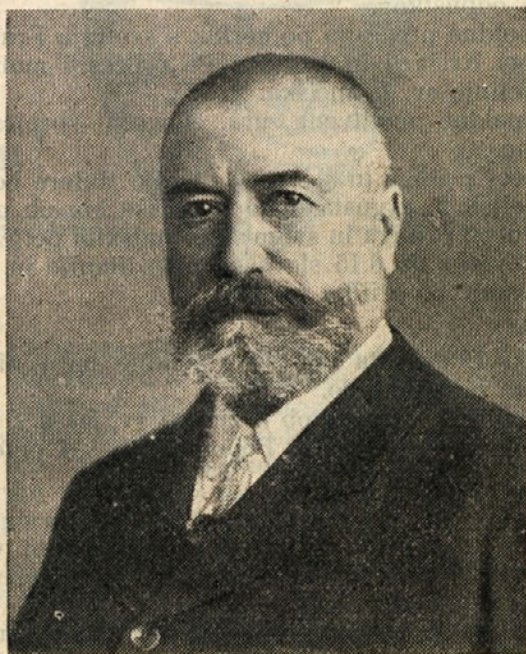
te hiše, da je bila prav za prav sloveča, to sem kasneje umel, je ležal tedaj še prostrani in nedotaknjeni, z nešteti lepimi spomini zvezani, slavni »špitalski vrt« — naše igrišče.

In v to vsakdanjo sliko je spadala brez vsega prerekanja tudi pojava pokojnega g. Pollaka. Bil je ves resen, zdel se nam je kot čisto določen red, natančen in dosleden. Govoril ni dosti, šele kasneje, tedaj sem bil že v gimnaziji, se ga spominjam, kako je hodil v zgodnjih dopoldanskih urah, večkrat tudi čisto navsezgodaj, preko Rožnika in rožniških potov. Tedaj se je namreč naše obzorje že razmaknilo, niso nam bile dovolj jame starih rimskih grobov, kjer smo se počutili v vlogi »ravbarjev in žandarjev« in ostalih naših iger naravnost kraljevsko, hoteli smo imeti bolj prostrano igrišče. In zato so bila rožniška pota, Rožnik sam in tiste kotlinice v senci borovih dreves, kjer je rasla visoka cesarska praprota, kakor nalašč. In tu smo se srečavali. Tega je sedaj 25 let. Ustavil nas je, kar sredi igre, in začel z nami kramljati. Deloma nas je poznal iz cerkve, drugače pa se je zanimal za vse. Koliko ima kdo bratov ali sester, kakšno igro se sedaj igramo in kako je bilo tedaj, ko je bil on še tak kakor mi. Običajno je imel svetlomoder robec, zlasti pa nam je bila vseč njegova brada. Oči so bile izredno izrazite, pronicujoče. Ta pogled je ohranil do zadnjega.

Vse to je le okvir k sliki moža, odličnega tretjerednika ljubljanske skupščine. Dne 26. oktobra 1853 rojen v Tržiču iz ugledne družine, se je prav kmalu osamosvojil. Četudi je bila dota od domia skromna, je bil mož priden in podjeten in že kot mlad fant si je znal z bistrostjo svojega razuma in s spoštovanja vredno varčnostjo ustvariti dobroidočo trgovino s kožami, in če me spomin ne moti, so tedaj izdelovali v Kranju tudi grobe koce in pregrinjala. Vsaj spominjam se, da mi je to pokojni pripovedoval ob neki priliki, ko je obnavljal spomine. Še zelo mlad je odslužil tudi vojake in mi je prav danes po naključju prišla v roke slika ob zaključku njegove vojaške dobe ali morda kakih orožnih vaj, kjer stoji pokojni kot vodnik - četnik (bivši avstrijski Zugführer) ramo ob rami s pokojnim Avbelom, očetom našega slovečega kitajskega misijonarja p. Engelharda in našega p. Antona. Komaj dvaindvajsetleten se je dne 4. oktobra prav na praznik sv. Frančiška, ki ga je izredno častil celo življenje, poročil s trgovčevo hčerko 17 letno Frančiško Peterca. Mlada žena je bila svojemu soprogu naravnost vzorna pomočnica. Četudi šele sedemnajstletna, je bila izredno skrbna, delavna in varčna. Tako je pokojnemu gosp. Karlu bilo možno, da je začel trgovino s kožami na večji podlagi, prevzel po tehtnem preudarku že vpeljano podjetje njegove stroke, ugledno Janeževu tovarno, in v tem sta bila tehtna svetovalca p. Jožef Bizovičar in p. Placid Fabiani, kateremu je do smrti ohranil ljubeč in hvaležen spomin. Podjetje je kmalu zaslovelo in vem, kako je s ponosom pripovedoval, da je dobavljal blago v Francijo, Anglijo in celo za ruski carski dvor je opremil usnjene fotelje iz čisto belega usnja in za Carskoje selo tudi opremo za dvorno ekvipažo. Vstajal je ta izredni mož vsak dan že ob štirih. Njegovo dnevno delo se je začelo običajno s sv. mašo. Šest let po poroki je bil 12. julija 1881 sprejet v III. red in dobil redovno ime Anton Padovanski in napravil obljube 27. julija 1883. III. red mu ni bil samo nekaj zunanjega. Vodilo je zvesto izpolnjeval in se dobro zavedal, da bogastvo ni samo sebi namen. Prav tako je sodil, da še daleč ni vse storjeno, če se briga samo za svoje obrtno delo. Vedno je spoštoval besedo pesnikovo: »Ne samo to, kar vелеva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.« V osebnem prijateljskem stiku z velikim dr. Krekom in proštom Kalanom je bil soustanovitelj »Krščanske socialne zveze«, ki jo danes poznamo kot »Prosvetno zvezo«. Bil je v resnici velik v ljubezni do bližnjega. Res je sam osebno bil varčen,

toda p. Placid je neštetokrat in neštetokrat prinesel družinam, bolnikom, starim, onemoglim osebam, ki niso nič vedele od kod in kako, pomagal je na tihem, da desnica ni vedela, kaj dela levica, podpiral je ustanove, ki so se brigale za sirote in zapuščene, in tako skušal Bogu izkazati hvaležnost za blagoslov pri njegovem delu. V zakonu se mu je narodilo 15 otrok, od teh sedaj žive še trije sinovi in tri hčere, zapušča pa še poleg tega okoli 32 vnukov in pravnukov.

Znano je, da veli star pregovor: »Nihče ne da, česar sam nima.« Tako tudi ni mogoča dobra krščanska vzgoja tam, kjer starši niso ukoreninjeni globoko v verskem življenju. Pokojnik je bil v tem oziru tako

svoji družini, kakor tudi svojim nameščencem čist in svetel vzor. Dokler je mogel, je bil redno vsak dan pri sv. maši in tudi pri sv. obhajilu. In četudi si je zadnja leta le s težavo pomagal preko stopnic doma, kokor tudi v cerkvi, je vendarle vzel to žrtev do zadnjega nase in premolil ure in ure pred Najsvetejšim. Tudi ni bil iz vrst onih ljudi, ki samo za časa sreče in ugodnih let priznavajo božjo previdnost. Globokoveren, kakor je bil, tudi tedaj, ko je začelo njegovo velikozasnovano življenjsko delo propadati, niti za hip ni bil majhen. Nič ni tožil, ampak vedno iznova dejal: »Naj bo, Bog že ve zakaj.« In ko enkrat ni mogel več v cerkev in so mu noge zatekale in so bolečine naraščale, je prosil svojega spovednika p. Gvidona, da je prišel vsak teden enkrat k njemu, dočim so pp. kleriki zadnji dve leti dan za dnem prinašali sv. obhajilo na dom v tolažbo v težkih bolečinah. Vsak, kdor je pokojnega osebno poznal, je moral reči, da je bil mož-značaj, dalekoviden, moder, pobožen in dobrega srca in je iz vere črpal neomajno moč zvestobe.

Naj omenim še to, da je bil pokojnik med ustanovitelji naše Vincencijeve konference za Marijino Oznanjenje v Ljubljani in da še ohranjeni zapisnik pripoveduje, kako so ti možje, in vsem na čelu on, umevali božjo postavo: »Ljubi svojega bližnjega.« Naj bodo te skromne vrstice venec

na njegov grob, naj bo njegovo življenje zrcalo vsem onim, ki nosijo obleko sv. Frančiška. Dušo pokojnega sobrata, dobrega in zvestega sina sv. Frančiška, pa priporočamo vsem sobratom in sosestram v iskreno molitev. Dobri Bog, ki ve za življenje slehernega, za odlike in slabosti, pa naj bo bogat plačnik za lepo, čisto in truda polno življenje. Have, pia anima!

Porcijunkulske slovesnosti

Ljubljana:

1. V nedeljo 1. avgusta ob $\frac{3}{4}$ 12 predpoldne slovesno zvonjenje kot naznanilo velikih odpustkov.

2. Točno opoldne procesija po cerkvi s svetinjo Frančiška. Procesijo tvorijo Frančiškovi Križarji in Klarice. Po procesiji molitev za odpustke in blagoslov s svetinjo sv. Frančiška.

3. Ob 4 popoldne molitvena ura, slovesni sprejem novih udov v III. red in obljuje.

4. Ob 6 zvečer pridiga in slovesne litanije Matere božje.

5. V ponedeljek 2. avgusta bodo sv. maše kot ob nedeljah in praznikih. Ob pol 6 zjutraj pridiga in sv. maša z ljudskim petjem. Ob 9 slovesna služba božja. — Zvečer ob 6.15 slovesne pete litanije in zahvalna pesem. Za spovedovanje bo prilika ves čas.

Škofja Loka:

1. V nedeljo 1. avgusta ob $\frac{1}{4}$ 4 popoldne mesečni shod III. reda in spovedovanje za porcijunkulo.

2. V ponedeljek 2. avgusta ob 5 zjutraj sv. maša z ljudskim petjem. Ob 8 pridiga in slovesna sv. maša. Popoldne ob $\frac{1}{4}$ 4 pete litanije Matere božje.

Maribor:

1. V nedeljo 1. avgusta od 2—3 popoldne molitvena ura. Ob 3 krščanski nauk in pete litanije presv. Srca Jez. Ob 6 zvečer porcijunkulska pridiga in pete litanije Matere božje.

2. V ponedeljek 2. avgusta ob 6 in ob 10 slovesna služba božja: pridige bodo ob $\frac{1}{2}$ 7 zjutraj in ob $\frac{1}{2}$ 10.

3. Spovedovanje oba dneva.

Nazarje:

1. V nedeljo 1. avgusta od 3 dalje spovedovanje. Zvečer ob 6 pridiga in pete litanije.

2. V ponedeljek 2. avgusta se začno sv. maše ob 5. Ob 6 pridiga in peta sv. maša, ob 10 zopet pridiga in slovesna sv. maša.

Brežice:

1. V nedeljo 1. avgusta ob 12 opoldne slovesno pritrkavanje. Popoldne od 3 dalje spovedovanje. Zvečer ob 6 pridiga, litanije vseh svetnikov, skupna molitev za odpustke in blagoslov z Najsvetejšim.

2. V ponedeljek 2. avgusta od 5 naprej sv. maše in spovedovanje. Ob 6 pridiga in peta sv. maša pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Ob 10 pridiga in slovesna sv. maša.

Zvečer ob $\frac{1}{2}$ 8 litanije presv. Srca in zahvalna pesem.

Kamnik:

1. V nedeljo 1. avgusta ob $\frac{1}{4}$ 4 popoldne pridiga in slovesne litanije z blagoslovom.

2. Na praznik porcijunkule 2. avgusta ob 7 zjutraj pridiga in slovesna sv. maša. Popoldne ob 6 slovesne litanije z zahvalno pesmijo.

Vič:

1. V nedeljo zvečer ob 6 pridiga in pete litanije.

2. Na porcijunkulo v ponedeljek ob 1/2 6 zjutraj služba božja. Zvečer ob 1/2 8 litanije, blagoslov in zahvalna pesem.

Šiška:

1. V nedeljo 1. avgusta ob 4 popoldne pridiga in litanije.

2. V ponedeljek zjutraj ob 6 služba božja z ljudskim petjem. Zvečer ob 1/2 8 litanije in zahvalna pesem.

Pax

et bonum!

Mir in

vse dobro!

P. ANGELIK:

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanje: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od do-brote bližnjega;
3. ne sme biti star nad 45 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnjega po-jasnila, se lahko pismeno obrne na »Pax et bonum«, »Podporni odsek III. reda v Ljubljani, Frančiškanska pasaža. Osebo pa lahko tudi na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani«.

V kratkem bo končanih pet let, kar sem vpisana v Podporni odsek, in rada bi začela dobivati redne mesečne prejemke. Plačala sem za pet-najst let naprej, zato seve pričakujem, da bom dobivala tudi mesečne pre-jemke tako, kakor jih bodo dobivali tisti, ki bodo plačevali 15 let svoje prispevke.

Motite se. Res je, da imate po petih letih, odkar ste vpisani v Pod-porni odsek, pravico, da morete prejemati mesečne prejemke, toda le v tem primeru, če ste že dopolnili 60 leto starosti in tedaj ne boste rabili nobenega zdravniškega izpričevala. Ako pa še niste dosegli te starosti in kakor je razvidno iz vaših vpisanih listin, ste stari komaj 55 let, tedaj bo treba, da boste morali biti preiskani od zdravnika, ki bo potem

odločil, ali ste res dela nezmožni, ker le v tem primeru imate pravico do redne mesečne podpore. Saj vam je vendar znano, da je bil Podporni odsek III. reda ustanovljen zaradi tega, da bodo člani brez skrbi, kadar pridejo v leta starosti in onemoglosti. Le če lahko dokažete, da zaradi starosti in onemoglosti ne morete več izvrševati svojega poklica, ki vas preživlja, tedaj imate pravico do redne mesečne podpore, kajti Podporni odsek nikakor nima namena, da bi hotel podpirati lenobo, in samo želja, »rada bi že dobivala redno mesečno podporo«, še nikakor ni zadosti, da jo kdo res začne prejemati. Končno se morajo vsi člani Podpornega odseka III. reda zavedati, da je Podporni odsek dobrodelna ustanova, ne pa morda kako podjetje, h kateremu pristopajo člani zato, da bi imeli čimprej od tega svoj dobiček. Vsak otrok sv. Frančiška, in prepričan sem, da hočete biti tudi vi dober otrok njegov, se zaveda, da s tem, da je postal član ali članica Podpornega odseka, hoče izvrševati vodilo III. reda, kjer stoji zapisano; naj bratje in sestre eden drugega podpirajo. Gotovo pa je, da vodilo III. reda more imeti le ta pomen, da se podpirajo udje tedaj, kadar kdo zaradi starosti ali onemoglosti ne more več sam sebe s poštenim delom preživljati. In zdi se mi kar žalostno, da je treba ude III. reda in otroke sv. Frančiška šele posebej na to opozarjati.

Dalje pravite, plačala sem za 15 let, torej moram dobiti mesečne prejemke kakor tisti, ki bodo plačevali 15 let. Iz teh vaših besedi morem samo sklepati, da niste vsa ta leta brali Cvetja z vrtov sv. Frančiška, ki je uradno glasilo Podpornega odseka. Ne vem kolikokrat je bilo povedano, da smo spočetka ob ustanovitvi Podpornega odseka dovolili, da so smeli posamezni starejši člani in članice plačati za pet let nazaj, da so tako prišli do primerne mesečne podpore. Ko je minulo teh prvih pet let, smo to dovoljenje ukinili iz enostavnega razloga, ker je bilo pač človekoljubno, da se poskrbi za tiste, ki niso bili sami krivi, da so bili že v letih, ko je bil Podporni odsek ustanovljen. Da bi pa podpirali sebičnost posameznih ali brezbržnost do Podpornega odseka, ki ima edino namen, pomagati čimbolj spolnjevati vodilo III. reda, zato je bilo treba to dovoljenje ukiniti. Nikdar in nikoli, lahko preberete vse številke Cvetja, odkar je Podporni odsek ustanovljen, ne boste našli niti besedice o tem, da je bilo kdaj dovoljeno plačevati za deset let nazaj, kakor si vi to mislite. Priznamo pa, da je bilo takih, ki so to želeli, nebroj. Prinesli so po 10, 18, 20 tisočakov, samo da bi se jim ta želja izpolnila, in Podporni odsek bi lahko imel sedaj najmanj še enkrat toliko premoženja, če ne več, ako bi hotel vsem tem željam ustreči, toda s tem bi prevzel tudi dolžnost, da izplačuje mesečne podpore v taki višini, ki bi lahko postale nevarne za njegov obstoj. Tega pa seveda nismo smeli in nikdar ne bomo storili.

Res pa je, da jih je več, ki so plačali naprej za več let iz enega ali drugega vzroka. Nekateri zato, da bi imeli pozneje mir, češ da mi ne bo treba vsak mesec paziti na to, ali sem že plačal ali ne, drugi zato, ker se jim je zdelo, da je tu še najbolj varno denar naložen. Ako ste torej vi plačali za 15 let, in ste že vpisani v Podporni odsek kot članica pet let, in bo zdravnik potrdil, da niste zaradi onemoglosti več zmožni izvrševati svojega poklica, boste pač prejemali mesečne prispevke v tisti višini, kakor jih bodo dobivali tisti, ki bodo plačevali deset let svoje prispevke. Kar je pač več vplačanega denarja, tega dobite vsega nazaj, ako si pa hočete povišati svoje mesečne podporne prejemke, tedaj lahko prestopite v višji razred, kadar hočete, ako niste morda že v najvišjem razredu vpisani. Ako vam morda še kaka stvar ne bi bila dovolj jasna, nam sporočite in drage volje vam bomo vse pojasnili.